

Vlaanderen
is toerisme

MARKTONDERZOEK

Vlaamse Meesters

TOERISMEVLAANDEREN

MANAGEMENT SAMENVATTING

Vlaanderen is de bakermat van heel wat Europese kunst en cultuur. Toerisme Vlaanderen zet de komende jaren sterk in op het thema 'Vlaamse Meesters'. Meer bepaald gaat het om Rubens, Bruegel en de Vlaamse Primitieven, waaronder van Eyck. Om een degelijk en onderbouwd internationaal marketingplan voor het thema Vlaamse Meesters te kunnen opstellen, is het belangrijk om het marktpotentieel van dit thema per markt in te schatten.

Drie factoren bepalen het marktpotentieel van het thema Vlaamse Meesters:

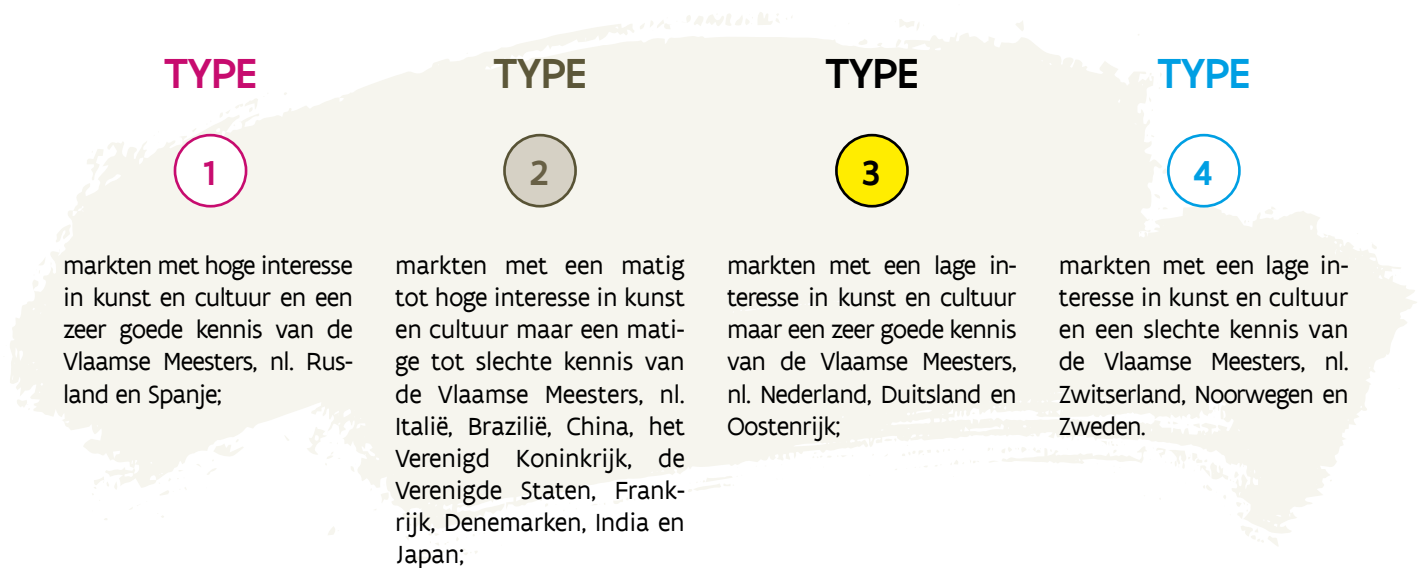
- 1 \ de interesse in kunst en cultuur als men op vakantie is;
- 2 \ de bekendheid van de Vlaamse Meesters in een markt;
- 3 \ de omvang van de markt.

Om de eerste twee factoren te meten werd een online marktonderzoek uitgevoerd. Hiervoor is in de verschillende markten waar Toerisme Vlaanderen op werkt, gepeild naar de interesse in kunst en cultuur en naar de bekendheid van de Vlaamse Meesters (Rubens, van Eyck en Bruegel). Dit gebeurde aan de hand van allerlei vragen over onder andere het type reis dat men de laatste drie jaar heeft gemaakt, wat belangrijke criteria zijn bij de keuze van een reisbestemming, of men vaak een museum of tentoonstel-

ling bezoekt in het buitenland, welke de belangrijkste Europese en Vlaamse schilders zijn, ...

Op basis van de resultaten van een aantal sleutelvragen stelden we voor elke markt vast of de interesse in 'kunst en cultuur' eerder hoog of laag is en of de kennis van de Vlaamse Meesters eerder goed of minder goed is. Voor elke markt vormen de resultaten ook een nulmeting voor het project.

We kunnen de verschillende markten uiteindelijk opdelen in 4 grote clusters:

De omvang van de markt meten we aan de hand van het aantal recreatieve aankomsten in commercieel logies in Vlaanderen.

De vier clusters en de grootte van de markt leveren grondstof voor het uitwerken van een marktspecifieke aanpak in het internationaal marketingplan voor de Vlaamse Meesters. We kunnen in het algemeen stellen dat markten met een grote interesse in kunst en cultuur ook ontvankelijk zullen zijn voor belevingen in verband met de Vlaamse Meesters. In markten waar de Vlaamse Meesters weinig bekendheid genieten, zullen meer inspanningen nodig zijn om het thema Vlaamse Meesters op de voorgrond te krijgen.

Het onderzoek leert ons onder meer dat cultuur een belangrijk criterium is bij het kiezen van een reisbestemming. Meer dan 1/3e geeft aan dit belangrijk te vinden. Cultuur kan uiteraard ruim geïnterpreteerd worden. Het omvat zowel verschillende vormen van erfgoed en kunst, als aspecten van de levenswijze in een bestemming. Historisch erfgoed is vooral voor markten als Frankrijk, Italië, Spanje, Rusland en China een belangrijk criterium bij het kiezen van een reisbestemming. Kunst is een stuk minder belangrijk bij de keuze van een reisbestemming, de hoogste score vinden we in Italië (11%).

Meer dan 1/3e van de ondervraagde Russen, Chinezen, Amerikanen en Brazilianen bezoekt regelmatig tot vaak een museum of een tentoonstelling in het buitenland. Relatief veel reizigers uit deze landen maakt georganiseerde rondreizen en daarin is een bezoek aan bepaalde musea of tentoonstellingen vaak opgenomen. In bijna alle landen is het museum voor geschiedenis, volkskun-

de of archeologie het meest bezochte type museum op vakantie. Op de tweede plaats komt het museum voor oude en schone kunsten. Een bezoek aan een museum voor hedendaagse en actuele kunst is over het algemeen minder populair.

Meer dan de helft van de toeristen bezoekt op vakantie intentioneel plaatsen of evenementen gelinkt aan kunst en cultuur. Dit geldt voor alle markten, behalve Nederland. De meesten bezoeken historische gebouwen en kerken/kathedralen. Een bezoek aan musea met een kunstcollectie is vooral populair bij Spanjaarden, Italianen, Russen, Japanners, Indiërs, Chinezen, Amerikanen en Brazilianen.

Rubens is de bekendste Vlaamse Meester. In Rusland, Duitsland en Spanje noemt meer dan 10% Rubens als één van de 5 belangrijkste Europese schilders. In de buurlanden (uitgezonderd VK), Spanje en Italië kent meer dan de helft Rubens. In Rusland is dat zelfs drie op vier. Rubens is duidelijk minder bekend in de Scandinavische landen en in de intercontinentale markten. Bruegel en van Eyck zijn een stuk minder bekend. Bruegel is het best bekend in Nederland, Oostenrijk en Rusland en van Eyck in Nederland, Spanje en de Verenigde Staten. Dat in prestigieuze musea in die landen belangrijke werken van deze meesters hangen, is daar niet vreemd aan. Opvallend is dat Rembrandt in alle markten bekender is dan gelijk welke Vlaamse Meester en dat hij, samen met andere bekende Nederlandse schilders (van Gogh, Bosch, Vermeer, ...) vernoemd wordt in antwoord op de vraag: "Wie zijn de drie belangrijkste schilders uit Vlaanderen (België)?"

INHOUD

MANAGEMENTSAMENVATTING 3

INLEIDING 6

METHODOLOGIE 7

RESULTATEN DEEL I:

INTERESSE IN KUNST EN CULTUUR 8

1. Type reis8
 2. Criteria voor keuze van reisbestemming.....10
 3. Bezoek aan museum of tentoonstelling in het buitenland.....11
 4. Bezoek aan plaatsen of evenementen gelinkt aan kunst en cultuur.....13
-

RESULTATEN DEEL II:

KENNIS VAN DE VLAAMSE MEESTERS 16

1. Kennis Europese schilders16
 2. Kennis Vlaamse Meesters18
 3. Link met Vlaanderen21
 4. Link tussen schilderij en schilder.....21
-

MARKTPOTENTIEEL VOOR HET THEMA VLAAMSE MEESTERS 24

BIJLAGE: LANDENFICHES 27

INLEIDING

Vlaanderen is de bakermat van heel wat Europese kunst en cultuur. Al sinds de Middeleeuwen dwingen de Vlaamse Meesters internationaal bewondering af met hun vakmanschap, creativiteit en technische innovaties. Zij zwermden over de wereld uit en waren toen sterke ambassadeurs van de Vlaamse cultuur. En ze zijn het vandaag nog steeds.

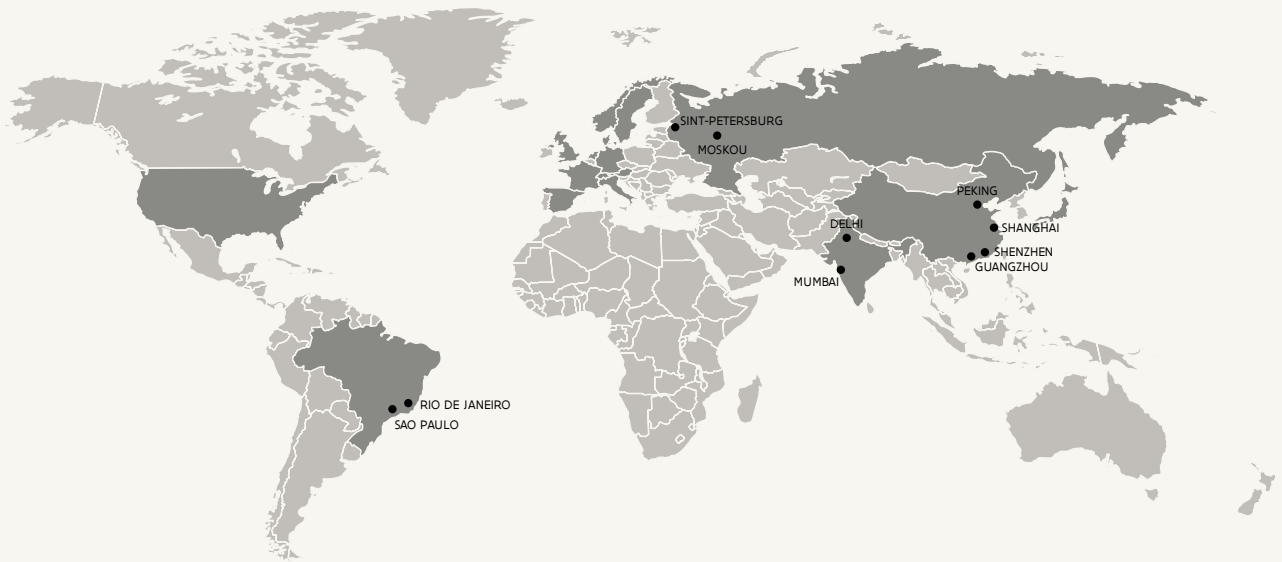
Toerisme Vlaanderen zet de komende jaren sterk in op het thema 'Vlaamse Meesters'. Dit thema past bij het DNA van onze bestemming en Vlaanderen onderscheidt zich hiermee van zijn toeristische concurrenten. Daarenboven bieden zich in de nabije toekomst enkele unieke kansen aan om de internationale bekendheid en reputatie van de Vlaamse Meesters toeristisch te verzilveren. Het gaat in het bijzonder om de opening van het vernieuwde Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (in 2018), de 450ste sterfdag van Pieter Bruegel de Oude (in 2019) en de restauratie van het Lam Gods (in 2020). We vertrekken dus voor het project Vlaamse Meesters vanuit de schilderkunst en het patrimonium van de schilders uit de 15de, 16de en 17de eeuw. Meer bepaald gaat het om Rubens, Bruegel en de Vlaamse Primitieven, met als belangrijkste van Eyck.

Om een degelijk en onderbouwd internationaal marketingplan voor het thema Vlaamse Meesters te kunnen opstellen, is het belangrijk om het marktpotentieel van dit thema per markt in te schatten. Drie factoren bepalen het marktpotentieel van het thema Vlaamse Meesters:

- de interesse in kunst en cultuur als men op vakantie is;
- de bekendheid van de Vlaamse Meesters in een markt;
- de omvang van de markt.

Om de eerste twee factoren te meten werd een marktonderzoek uitgevoerd. Daartoe is in deze markten gepeild naar de interesse in kunst en cultuur en naar de bekendheid van de Vlaamse Meesters (Rubens, van Eyck en Bruegel). De omvang van de markt meten we aan de hand van het aantal recreatieve aankomsten in commercieel logies in Vlaanderen.

In dit rapport geven we de resultaten weer van dit marktonderzoek. Deze resultaten vormen een insteek voor de opmaak van het internationaal marketingplan voor de Vlaamse Meesters.

METHODOLOGIE

Via een online enquête is gepeild naar de interesse in kunst en cultuur wanneer men op vakantie gaat en de bekendheid van de Vlaamse Meesters. Toerisme Vlaanderen hield deze bevraging in 17 landen, namelijk Nederland, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Spanje, Zwitserland, Oostenrijk, Zweden, Denemarken, Noorwegen, de Verenigde Staten, Rusland, Japan, India, China en Brazilië. Voor bijna alle markten werden respondenten gerekruteerd uit heel het land.

In Rusland, India, China en Brazilië zijn enkel deelnemers gezocht uit de grote stedelijke gebieden. Het gaat om de volgende regio's:

- Rusland: Moskou en Sint-Petersburg
- India: Mumbai en Delhi
- China: tier-1 steden (=hoogontwikkelde metropolen zoals Peking, Shanghai, Guangzhou en Shenzhen)
- Brazilië: Sao Paulo en Rio de Janeiro

Deelnemers aan deze enquête moesten minstens 18 jaar oud zijn en tijdens de laatste 3 jaar minstens één buitenlandse vakantie gemaakt hebben.

Voor elk land werd een quotum van 1.000 respondenten bepaald. In totaal werden er dus 17.000 enquêtes volledig ingevuld. De quota zorgen voor voldoende betrouwbare conclusies per land, maar globale uitspraken voor alle landen samen zijn niet mogelijk. Aangezien de populatie 18-plussers die een buitenlandse reis maakten in de afgelopen drie jaar niet gekend is voor elk land, kan er geen weging gemaakt worden om tot een totaal resultaat te komen.

De bevraging liep vanaf 15 december 2015 tot en met 8 januari 2016. Het onderzoek bestaat uit twee delen. Een eerste set vragen peilt naar de interesse in kunst en cultuur wanneer men op vakantie gaat. Een andere set vragen gaat specifiek in op de kennis van de schilders in Europa en in Vlaanderen in het bijzonder. Hiermee schatten we de bekendheid van de Vlaamse Meesters in.

De vragen die peilen naar de interesse in kunst en cultuur wanneer men op vakantie gaat, zijn verder geanalyseerd naar bepaalde socio-demografische kenmerken. Zo is onderzocht of de 'interesse in kunst en cultuur' verschilt naargelang de leeftijd, het geslacht en het opleidingsniveau. Uit deze analyse blijkt dat in de panels van de BRIC-landen, en dit vooral in China en India, een oververtegenwoordiging van de hoger opgeleiden en een ondervertegenwoordiging van de ouderen (55+) is. Voor de overige landen is de verdeling van de respondenten voor de bestudeerde socio-demografische kenmerken goed.

Deze meer gedetailleerde analyse wordt kort toegelicht in het rapport; de tabel met gegevens naar socio-demografische kenmerken is terug te vinden op onze website toerismevlaanderen.be. De resultaten van de analyse naar 'interesse in kunst en cultuur' naar opleidingsniveau wordt niet besproken in de tekst. Hieruit blijkt heel duidelijk dat hoe hoger men opgeleid is, hoe meer interesse men heeft in kunst en cultuur. Bij de analyse naar geslacht blijkt dat de verschillen voor de indicatoren vaak klein zijn. Daar waar er wel zichtbare verschillen zijn tussen mannen en vrouwen, wordt dit aangehaald in het rapport.

In de bijlage van dit rapport zitten ook nog fiches met extra onderzoeksresultaten per land.

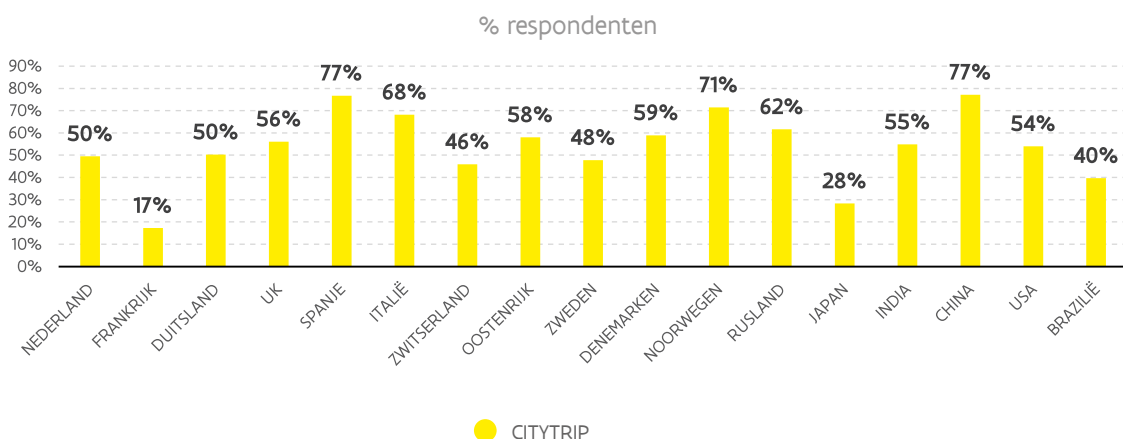
RESULTATEN DEEL I: INTERESSE IN KUNST EN CULTUUR

Het eerste deel van de bevraging bestaat uit vragen die peilen naar de interesse in kunst en cultuur wanneer men op vakantie gaat.

1 \ TYPE REIS

In dit onderzoek is nagegaan welk type reis een respondent tijdens de laatste drie jaar heeft gemaakt. Het kan hier zowel om binnenlandse als buitenlandse reizen gaan. Verschillende vakantietyes kunnen in verband worden gebracht met interesse in 'kunst en cultuur'. Zo gaan mensen vaak op reis naar steden om culturele bezienswaardigheden te bezoeken. In ongeveer alle landen is de helft of meer van de respondenten op citytrip geweest tijdens de laatste drie jaar. In Spanje, China en Noorwegen heeft meer dan 70% een citytrip ondernomen. In Frankrijk en Japan ligt dit aandeel bijzonder laag, daar geeft slechts 17% en 28% aan een citytrip te hebben gedaan.

GRAFIEK 1: HEBT U IN DE AFGELOPEN 3 JAAR EEN CITYTRIP ONDERNOMEN?

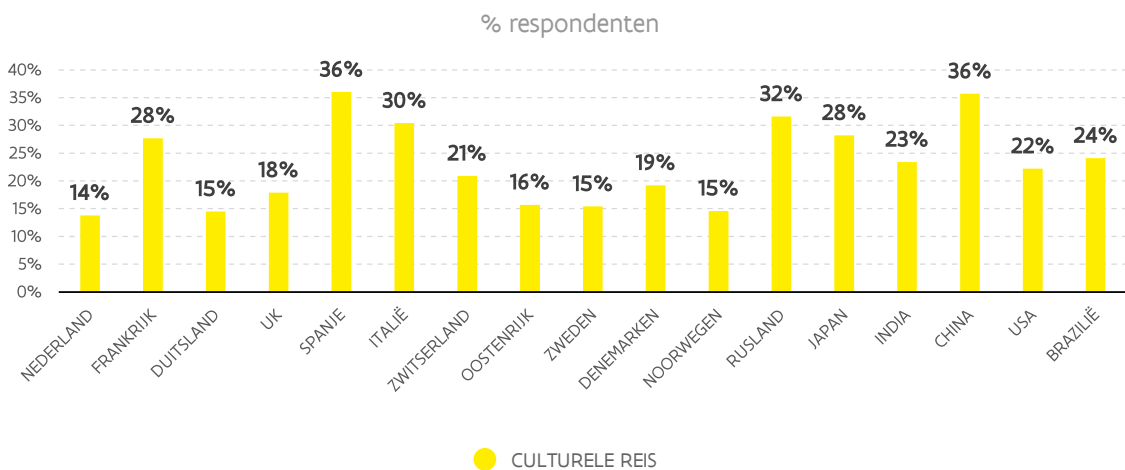
Het aandeel jongeren (18-34 jaar) dat een citytrip ondernam ligt in bijna alle Europese landen hoger dan het globale cijfer (cijfer voor de drie leeftijdsklassen samen in dat land). Het aandeel ouderen (55+) dat een citytrip heeft gemaakt, ligt daarentegen in de meeste Europese landen lager dan dit globale cijfer. In Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland lopen de verschillen hoog op. In Nederland geeft 61% van de jongeren aan een citytrip te hebben gedaan tijdens de laatste drie jaar terwijl dit aandeel voor de ouderen op 40% ligt. Voor Zwitserland is het aandeel jongeren (59%) zelfs bijna dubbel zo groot. Voor de intercontinentale markten schommelen de aandelen citytrippers voor de verschillende leeftijdsgroepen (18-34 jaar, 35-54 jaar en 55+) weinig en komen ze dus grotendeels overeen met het globale cijfer van die markt.

Toeristen ondernemen citytrips uiteraard niet enkel met als doel culturele bezienswaardigheden te bezoeken. Ze gaan evenzeer winkelen, wandelen rond in de stad, ..., kortom of mensen al of niet steden bezoeken, volstaat niet om af te leiden of een markt interesse heeft in kunst en cultuur.

Er is eveneens onderzocht of de respondenten tijdens de laatste 3 jaar een culturele reis hebben gemaakt. Een cultuurreis is uiteraard een ruim begrip en zal afhankelijk van het land ook anders ingevuld worden. Algemeen gesteld is het doel van een cultuurreis meer te weten te komen over de cultuur van een bepaalde bestemming. Het gaat hierbij dan niet enkel over erfgoed (cultureel, religieus, industrieel en natuurlijk erfgoed), kunst (musea, galerijen, architectuur, festivals, ...) en creatieve industrieën (mode, film, ...), maar evenzeer over de levensstijl (taal, geloof, keuken, tradities, ...). Er is bijgevolg ook geen één-op-één relatie tussen een cultuurreis en interesse in 'kunst en cultuur' in de strikte zin, maar het geeft wel aan of een markt interesse heeft in cultuur.

Het aantal respondenten dat aangeeft een culturele reis te hebben ondernomen ligt een stuk lager dan het aandeel citytrippers. In Spanje, Italië, Rusland en China is meer dan 30% op cultuurreis geweest tijdens de laatste 3 jaar. Dit aandeel ligt een heel stuk lager in landen als Nederland, Duitsland, Noorwegen, Zweden en Oostenrijk.

GRAFIEK 2: HEBT U IN DE AFGELOPEN 3 JAAR EEN CULTUURREIS ONDERNOMEN?

In Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en de Scandinavische landen ligt het aandeel 35-54 jarigen dat tijdens de laatste drie jaar een cultuurreis ondernam opvallend lager dan het aandeel van de jongeren (34 en jonger) en ouderen (55+). Voor heel wat markten (Frankrijk, Spanje, Italië, Rusland, Japan en VS) heeft de leeftijd daarentegen relatief weinig invloed op het wel of niet ondernemen van een cultuurreis. In Zwitserland en Denemarken ligt het aandeel jongeren dat een cultuurreis ondernam sterk boven het globale cijfer. Voor de Zwitserse en Deense jongeren bedraagt dit aandeel 28% en 26%. In Brazilië ligt het aandeel ouderen dat een culturele reis ondernam een heel stuk lager dan het globale cijfer (slechts 12%).

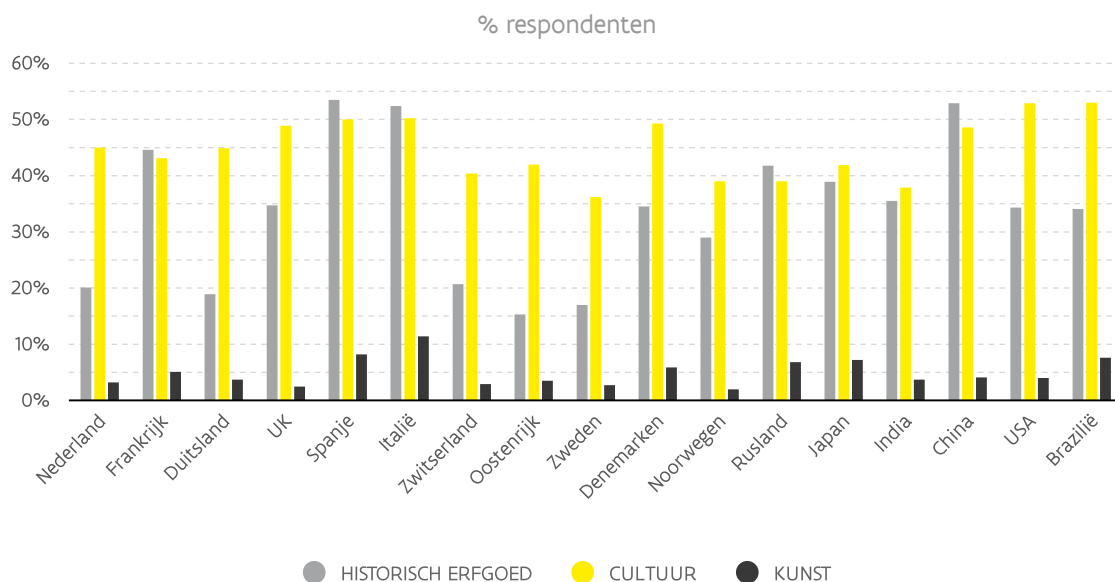
2 \ CRITERIA VOOR KEUZE VAN REISBESTEMMING

Hoe belangrijk zijn cultuur, historisch erfgoed en kunst in de keuze van een reisbestemming? Dit werd onderzocht door respondenten een lijst aan te bieden met criteria die bepalend kunnen zijn bij de keuze van een bestemming. Uit onderstaande grafiek kunnen we afleiden dat cultuur een belangrijk criterium vormt bij het kiezen van een bestemming. Over alle landen heen geeft meer dan 1/3e tot de helft aan dit belangrijk te vinden. Cultuur is, zoals gezegd, een zeer ruim begrip. Onder cultuur valt zowel erfgoed als geschiedenis en levenswijze. Cultuurliefhebbers zijn daarom nog geen kunstliefhebbers.

Voor meer dan de helft van de Spanjaarden, Italianen en Chinezen is historisch erfgoed een belangrijk criterium voor hun reis keuze. In Nederland, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Zweden noemt slechts 15 tot 20% van de respondenten historisch erfgoed een belangrijk criterium voor hun reis keuze.

Het aandeel respondenten voor wie 'kunst' een belangrijk criterium is bij de keuze van hun reisbestemming ligt een stuk lager dan voor het aspect historisch erfgoed en cultuur in het algemeen. Toch ligt dit aandeel boven 7% in Spanje, Italië en Brazilië.

GRAFIEK 3: IS CULTUUR, HISTORISCH ERFGOED OF KUNST EEN BELANGRIJK CRITERIUM BIJ HET KIEZEN VAN UW REISBESTEMMING?

In bijna alle Europese markten weegt het criterium 'cultuur' voor de 35-54-jarigen iets minder zwaar door bij het maken van een reis keuze. In de Verenigde staten geeft 61% van de ouderen aan cultuur belangrijk te vinden bij het maken van een reis keuze. Dit aandeel ligt een stuk boven het globale cijfer.

In alle landen geven ouderen vaker aan dat 'historisch erfgoed' een belangrijk criterium is bij hun reis keuze. In bijna alle markten geven 55+'ers 'kunst' vaker aan als een belangrijk criterium bij hun reis keuze. In Italië bedraagt dit aandeel 18%, dus bijna 1/5e van de ouderen beschouwt 'kunst' als een belangrijk criterium voor hun reis keuze.

Mannen vinden het criterium 'historisch erfgoed' iets belangrijker dan vrouwen bij het maken van een reis keuze. De verschillen zijn groter in landen als Nederland, Zweden, Denemarken en Noorwegen. Het belang van de andere criteria is ongeveer hetzelfde voor mannen als voor vrouwen.

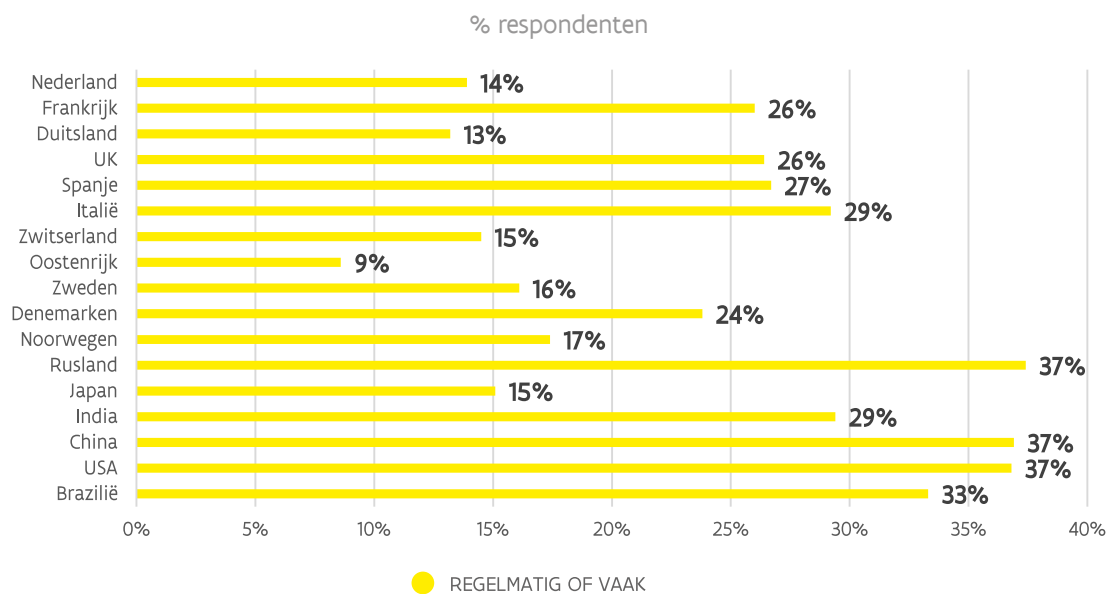
3 \ BEZOEK AAN MUSEUM OF TENTOONSTELLING IN HET BUITENLAND

Het onderzoek gaat na hoe vaak men een museum of tentoonstelling bezoekt in het buitenland. Vervolgens wordt ook gekeken naar welk type museum men vooral bezoekt.

Meer dan 1/3e van de respondenten uit Rusland, China, de Verenigde Staten en Brazilië bezoekt regelmatig tot vaak een museum of een tentoonstelling in het buitenland. Dit valt te verklaren uit het feit dat het aandeel mensen uit deze landen dat op georganiseerde rondreis gaat, relatief hoog is. In georganiseerde reizen is een bezoek aan bepaalde musea of tentoonstellingen vaak opgenomen.

Voor de meeste Europese landen ligt dit aandeel lager. Ook hier zijn zeer grote verschillen waar te nemen. In Nederland, Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk is het aandeel respondenten dat regelmatig of vaak een museum/tentoonstelling bezoekt, laag in vergelijking tot de andere landen (< 15%).

GRAFIEK 4: HOE VAAK BEZOEKT U EEN MUSEUM OF TENTOONSTELLING IN HET BUITENLAND?

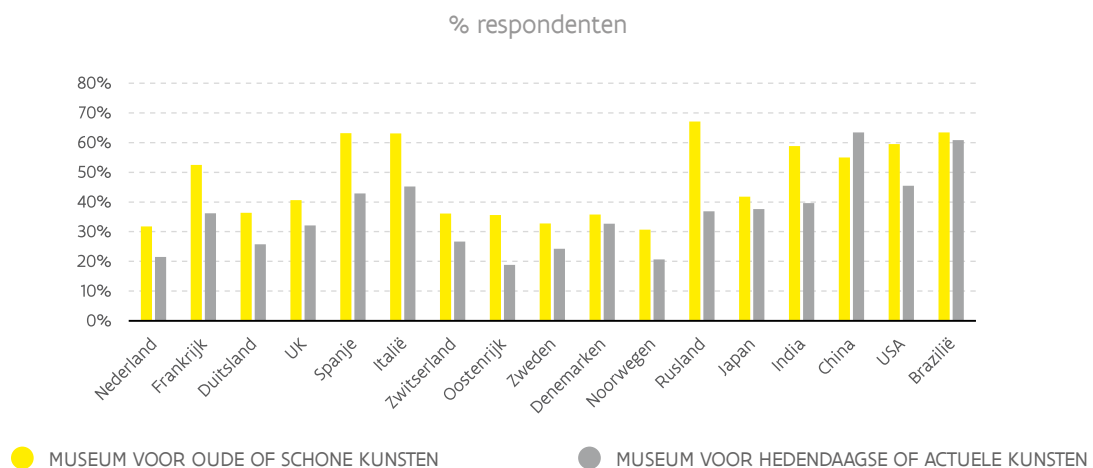
In vele markten ligt het aandeel ouderen dat regelmatig tot vaak een museum bezoekt in het buitenland lager dan het globale cijfer. Dit verschil is relatief groot in de Verenigde Staten. Daar tegenover staat dat in de meeste landen het aandeel jongeren dat regelmatig tot vaak een museum bezoekt een stuk hoger ligt dan het globale cijfer. Het verschil is zeer groot in de Verenigde Staten, Brazilië en het Verenigd Koninkrijk. In de Scandinavische markten wordt een omgekeerd patroon vastgesteld, daar ligt het aandeel ouderen dat vaak tot regelmatig een museum/tentoonstelling bezoekt hoger dan het globale cijfer.

Het aandeel mannen en vrouwen dat regelmatig tot vaak een museum of tentoonstelling in het buitenland bezoekt is in alle landen ongeveer hetzelfde. Enkel in Frankrijk ligt dit aandeel bij mannen (31%) een stuk hoger dan bij vrouwen (21%).

In bijna alle landen is het meest bezochte type museum op vakantie, het museum voor geschiedenis, volkskunde of archeologie. Op de tweede plaats komt dan het museum voor oude en schone kunsten. Uit Spanje, Italië, Rusland, de Verenigde Staten, India en Brazilië bezoekt meer dan 60% dit type museum. Voor de meeste markten ligt het aandeel toeristen dat een museum voor hedendaagse en actuele kunst bezoekt een stuk lager. Dit type museum wordt wel vaak bezocht door toeristen uit Brazilië en China (respectievelijk 61% en 63%).

In Nederland, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Zweden en Noorwegen ligt het bezoek aan zowel het museum voor oude en schone kunsten als het museum voor hedendaagse en actuele kunst een stuk lager.

GRAFIEK 5: WELK TYPE MUSEUM BEZOECT U DOORGAANS OP VAKANTIE?

Het bezoek aan een museum voor schone kunsten ligt in de meeste markten voor alle leeftijdscategorieën hoger dan het bezoek aan een museum voor hedendaagse kunst. In bijna alle markten ligt het aandeel 55+'ers dat op vakantie een museum voor schone kunsten bezoekt hoger dan het globale cijfer. Daar tegenover staat dat in de meeste markten het aandeel jongeren dat een museum voor hedendaagse kunst bezoekt hoger ligt dan het globale cijfer. Vergeet niet dat over het algemeen (zie vorige vraag) het aandeel van de ouderen die regelmatig tot vaak een museum in het buitenland bezoeken lager ligt.

Het aandeel mannen en vrouwen dat een museum voor schone kunsten of een museum voor hedendaagse of actuele kunst bezoekt is in alle landen ongeveer hetzelfde. Enkel in Nederland ligt het aandeel vrouwen dat een museum voor schone kunsten bezoekt een stuk lager dan het aandeel mannen. In Rusland daarentegen ligt dit aandeel bij vrouwen een stuk hoger dan bij mannen. En in Italië ligt het aandeel vrouwen dat een museum voor hedendaagse en actuele kunst bezoekt een stuk hoger dan het aandeel mannen.

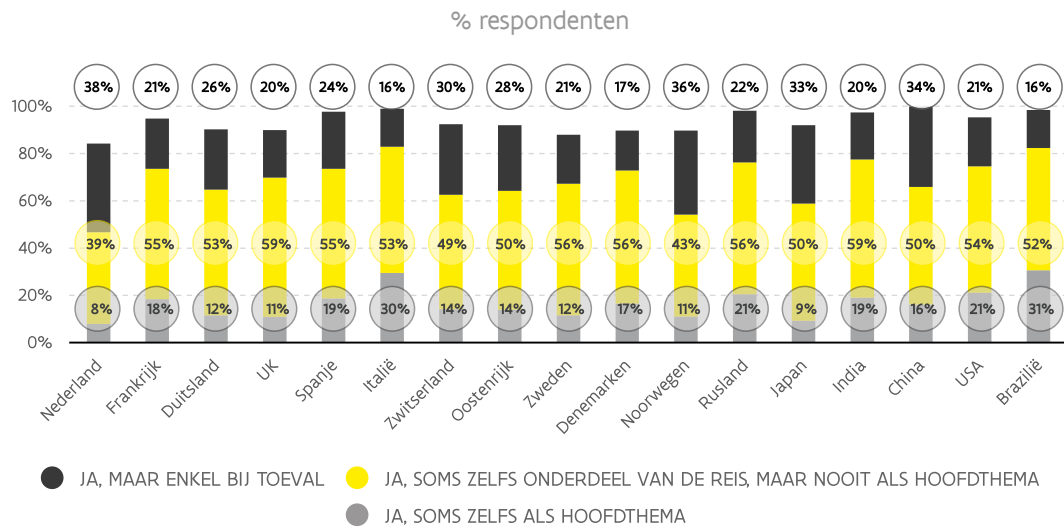

4 \ **BEZOEK AAN PLAATSEN OF EVENEMENTEN GELINKT AAN KUNST EN CULTUUR**

Het onderzoek bekijkt ook of men op reis plaatsen en evenementen bezoekt die gelinkt zijn aan kunst en cultuur. Vervolgens is gevraagd wat men dan bezoekt.

Meer dan de helft van de toeristen bezoekt op vakantie intentioneel plaatsen of evenementen gelinkt aan kunst en cultuur. Dit geldt voor alle markten, behalve Nederland. Soms is het bezoek aan dergelijke plaatsen het hoofddoel van hun reis, maar in de meeste gevallen is dit een onderdeel van de reis (niet het hoofddoel). Italianen en Brazilianen ondernemen het meest reizen met als hoofthema 'kunst en cultuur' (30% en 31%). In Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Denemarken en Noorwegen geeft meer dan 10% aan op vakantie geen plekken gerelateerd aan kunst en cultuur te bezoeken.

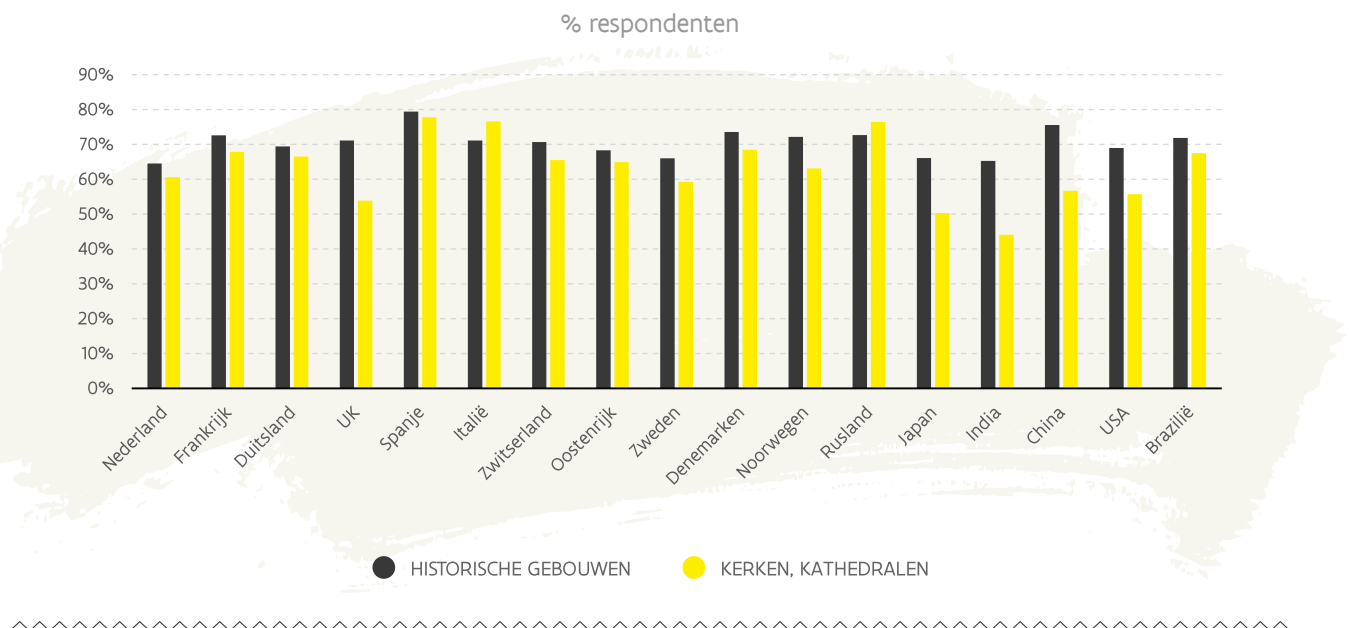
GRAFIEK 6: ALS U OP REIS GAAT NAAR HET BUITENLAND, BEZOEKT U DAN SOMS PLAATSEN OF EVENEMENTEN GELINKT AAN KUNST EN CULTUUR?

Voor heel wat markten ligt het aandeel 55+’ers dat intentioneel plaatsen en evenementen gelinkt aan kunst en cultuur bezoekt tijdens zijn vakantie, hoger dan het globale cijfer. Voor de Verenigde Staten verschilt dit aandeel relatief veel (87% t.o.v. 75%). Er zijn twee markten waar het aandeel jongeren dat intentioneel plaatsen en evenementen gelinkt aan kunst en cultuur bezoekt hoger ligt dan het globale cijfer, dat is Nederland en Noorwegen.

Als toeristen locaties gelinkt aan kunst en cultuur bezoeken, dan bezoeken de meesten historische gebouwen en kerken/kathedralen. Deze locaties zijn vaak vlot toegankelijk, gratis en vragen minder tijd om te bezoeken. Zo zal bijna elke toerist in Brussel de Grote Markt opzoeken (cluster van historische gebouwen en vlot toegankelijk). Het aandeel respondenten dat aangeeft een kerk of kathedraal te bezoeken, hangt deels samen met de belangrijkste religies en de aanhang van die religies in het land van herkomst. Dit aandeel is duidelijk lager in landen als Japan, India en China. In Spanje, Italië en Rusland is dit aandeel dan weer zeer hoog.

GRAFIEK 7: ALS U OP REIS GAAT NAAR HET BUITENLAND, BEZOEKT U DAN HISTORISCH ERFGOED EN/OF KERKEN/KATHEDRALEN?

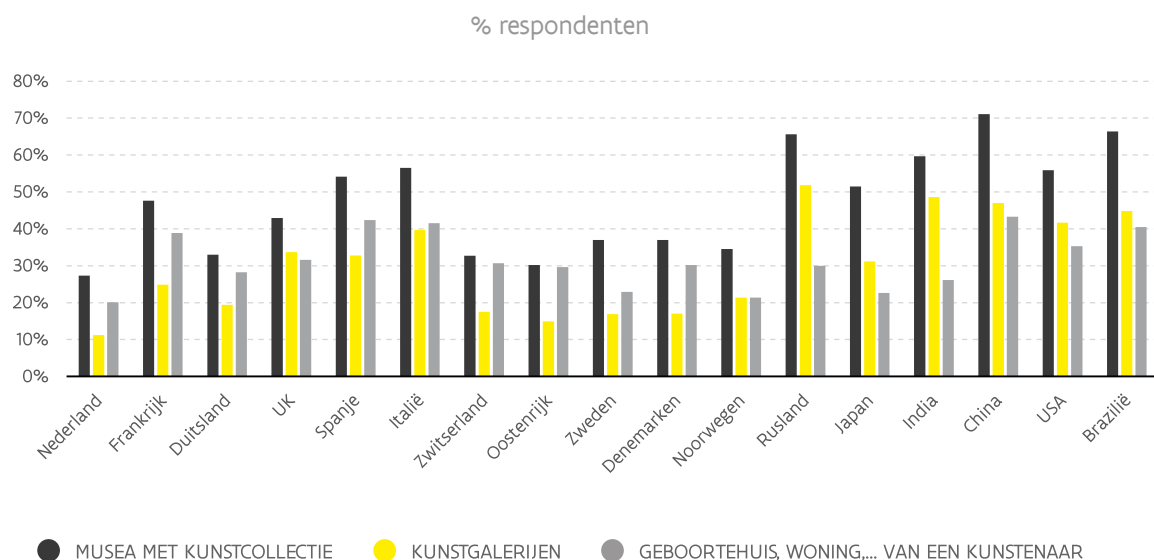

Een bezoek aan musea met een kunstcollectie tijdens een vakantie is in bepaalde landen zeer populair. Meer dan de helft van de Spanjaarden, Italianen, Russen, Japanners, Indiërs, Chinezen, Amerikanen en Brazilianen geeft aan dit soms te bezoeken tijdens een vakantie. Zoals reeds eerder gezegd gaan mensen uit de BRIC-landen nog vaak op georganiseerde rondreis waar dit soort locaties standaard in de pakketreizen zit.

Het aandeel respondenten dat aangeeft een kunstgalerie te bezoeken, ligt een stuk lager. Toch zijn ook hier landen waar dit aandeel relatief hoog ligt. Dit is het geval voor Rusland, India, China en Brazilië.

Wat ook opvalt is de relatief hoge interesse in de geschiedenis van de kunstenaar (bezoek aan het huis waar een kunstenaar is geboren of leefde). In de meeste landen is dit aandeel hoger dan 25%, behalve in Nederland, Zweden, Noorwegen en Japan.

GRAFIEK 8: ALS U OP REIS GAAT NAAR HET BUITENLAND, BEZOEKT U DAN MUSEA MET EEN KUNSTCOLLECTIE, KUNSTGALERIEN EN/OF WOON/GEBOORTEHUIS VAN EEN KUNSTENAAR?

Voor de meeste landen is het aandeel ouderen (55+) dat een museum met een kunstcollectie bezoekt hoger dan het globale cijfer. Het aandeel jongeren en 34-54-jarigen dat een tentoonstelling bezoekt is voor vele markten dan weer hoger dan het aandeel ouderen. In de praktijk is het onderscheid tussen een kunsttentoonstelling en een museum met een kunstcollectie niet altijd duidelijk. Hierdoor kan er gesteld worden dat het bezoek aan musea met een kunstcollectie/tentoonstelling weinig verschilt naar leeftijdsgroep. Enkel in Rusland geven veel meer ouderen aan musea met een kunstcollectie/ tentoonstelling te bezoeken.

Het bezoeken van een kunstgalerie is duidelijk meer populair bij jongeren en de groep van 35-54-jarigen. Voor de meeste markten is het aandeel ouderen dat een kunstgalerie bezoekt lager dan het globale cijfer. Een uitzondering hierop is Rusland waar 72% van de ouderen aangeeft soms een kunstgalerie te bezoeken. In de meeste markten is het aandeel mannen en vrouwen dat een kunstgalerie bezoek zeer gelijkaardig. Een uitzondering hierop zijn Italië, Rusland en India waar het aandeel vrouwen dat een kunstgalerie bezoekt een stuk hoger ligt dan het aandeel mannen.

Voor vele markten verschilt het aandeel respondenten dat een huis van een kunstenaar bezoekt weinig van het globale cijfer wanneer we dit opdelen naar leeftijdsgroep. Grote verschillen zijn er wel in Frankrijk en Duitsland waar opvallend meer ouderen aangeven een geboortehuis, woning, ... van een kunstenaar te bezoeken. Het bezoeken van een huis van een kunstenaar is duidelijk meer populair bij vrouwen dan bij mannen. Dit aandeel ligt in bijna alle markten (veel) hoger bij de vrouwen.

RESULTATEN DEEL II: KENNIS VAN DE VLAAMSE MEESTERS

/// Een tweede luik van de bevraging peilt specifiek naar de kennis van de Vlaamse Meesters (Rubens, van Eyck en Bruegel).

1 \ KENNIS EUROPESE SCHILDERS

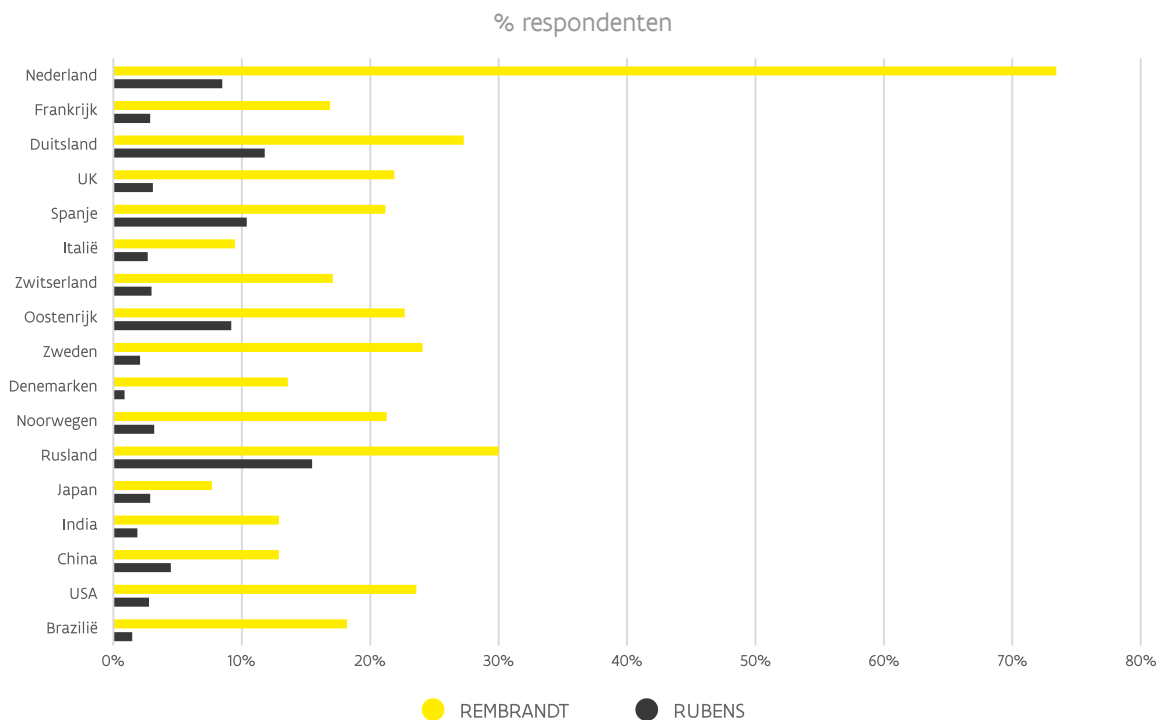
In eerste instantie werd de kennis van de Europese schilders onderzocht. Onderstaande tabel geeft de 10 belangrijkste Europese schilders per markt weer. Picasso en van Gogh staan in de top 3 van elke markt (uitgezonderd India). Andere vaak genoemde schilders zijn da Vinci, Monet, Rembrandt en Michelangelo. Rubens komt in Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Rusland en Noorwegen voor in de top 10.

TABEL 1: WIE ZIJN DE BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

TOP 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
NEDERLAND	Rembrandt	van Gogh	Picasso	Vermeer	Monet	Dalí	da Vinci	Appel	RUBENS	Mondriaan
FRANKRIJK	Picasso	van Gogh	Monet	Dalí	da Vinci	Rembrandt	Renoir	Manet	Michelangelo	Matisse
DUITSLAND	van Gogh	Picasso	Rembrandt	da Vinci	Monet	Dalí	Dürer	RUBENS	Michelangelo	Chagall
UK	van Gogh	Picasso	Monet	da Vinci	Rembrandt	Michelangelo	Turner	Constable	Dalí	Renoir
DENEMARKEN	Picasso	van Gogh	Monet	da Vinci	Rembrandt	Dalí	Michelangelo	Munch	Jorn	Krøyer
SPANJE	Picasso	van Gogh	Velázquez	Goya	Dalí	Rembrandt	da Vinci	Monet	Michelangelo	El Greco
ITALIË	Picasso	van Gogh	da Vinci	Monet	Michelangelo	Caravaggio	Rafaël	Giotto	Dalí	Rembrandt
OOSTENRIJK	van Gogh	Picasso	da Vinci	Klimt	Rembrandt	Monet	Michelangelo	Dalí	Dürer	RUBENS
ZWEDEN	Picasso	da Vinci	van Gogh	Rembrandt	Monet	Michelangelo	Dalí	Zorn	Larsson	Chagall
ZWITSERLAND	Picasso	van Gogh	Monet	Dalí	da Vinci	Rembrandt	Michelangelo	Gauguin	Miró	Klee
USA	Picasso	van Gogh	da Vinci	Rembrandt	Monet	Michelangelo	Dalí	Renoir	Matisse	Rafaël
RUSLAND	van Gogh	da Vinci	Picasso	Rembrandt	Dalí	Monet	Michelangelo	Rafaël	RUBENS	Botticelli
JAPAN	van Gogh	Picasso	Monet	da Vinci	Renoir	Vermeer	Michelangelo	Gauguin	Dalí	Rembrandt
INDIA	Picasso	da Vinci	Michelangelo	van Gogh	Rembrandt	Rafaël	Goya	Monet	Titiaan	Cézanne
CHINA	da Vinci	van Gogh	Picasso	Monet	Michelangelo	David J.L.	Rembrandt	Rafaël	Rousseau	Goya
BRAZILIË	Picasso	van Gogh	da Vinci	Michelangelo	Dalí	Monet	Rembrandt	Renoir	Caravaggio	Botticelli
NOORWEGEN	Munch	van Gogh	Picasso	da Vinci	Rembrandt	Monet	Michelangelo	Dalí	Matisse	RUBENS

Uit deze vraag leiden we ook af in hoeverre Rubens wordt aanzien als een belangrijke Europese schilder. Om een vergelijking mogelijk te maken staat in onderstaande grafiek eveneens het resultaat voor Rembrandt. Rembrandt wordt in alle landen meer opgenoemd als één van de 5 belangrijke Europese schilders en is bijgevolg duidelijk bekender. Toch zijn in bepaalde landen de resultaten voor Rubens opmerkelijk. In Rusland, Duitsland en Spanje noemt meer dan 10% Rubens als één van de 5 belangrijkste schilders van Europa.

GRAFIEK 9: WIE ZIJN DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

2 \ KENNIS VLAAMSE MEESTERS

Daarnaast is specifiek naar de kennis van de Vlaamse Meesters gepeild. Uit een lijst van bekende schilders konden respondenten aanvinken welke schilder ze kennen. Rubens, van Eyck en Bruegel stonden in de lijst samen met een heleboel andere schilders waaronder Rembrandt, Van Gogh, ... Onderstaande grafiek geeft de resultaten voor de Vlaamse Meesters weer.

Van de Vlaamse Meesters is Rubens de bekendste schilder. In de buurlanden (uitgezonderd VK), Spanje en Italië kent meer dan de helft van de respondenten Rubens. In Rusland geeft zelfs drie op vier respondenten aan Rubens te kennen. Hij is duidelijk minder bekend in de Scandinavische landen en in de intercontinentale markten.

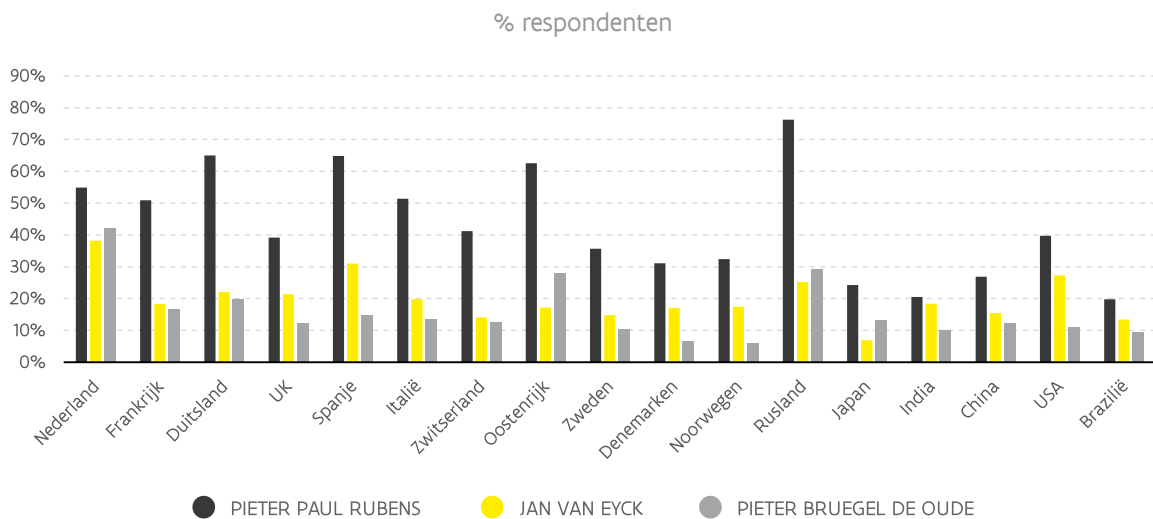
Bruegel en van Eyck zijn een stuk minder bekend dan Rubens. Bruegel is het best bekend in Nederland, Oostenrijk en Rusland. Het hoger aandeel voor Nederland hoeft niet te verrassen gezien de nabijheid van dit land. De

bekendheid van Bruegel in Oostenrijk en Rusland heeft te maken met de bekende werken van de familie Bruegel die in Wenen en Moskou hangen.

Van Eyck is het best bekend in Nederland, Spanje en de Verenigde Staten. Van Eyck was een tijd lang hofschilder van de graaf van Holland en heeft dus een 'Hollandse periode' gehad. Dit heeft van Eyck vermoedelijk meer bekendheid in Nederland gegeven. Jan van Eyck kreeg internationale uitstraling dankzij Filips de Goede, hertog van Bourgondië, in wiens dienst hij verre reizen maakte. Zo kwam hij ook in Spanje terecht waar zijn werk een enorme invloed had op de Spaanse kunst. De bekendheid van van Eyck in de Verenigde Staten wordt gekoppeld aan de werken van hem die in Washington, New York en Philadelphia hangen.

GRAFIEK 10: KENT U PIETER PAUL RUBENS, JAN VAN EYCK OF PIETER BRUEGEL DE OUDE?

In alle landen wordt Rubens als één van de drie belangrijkste schilders van Vlaanderen aanzien. Voor heel wat markten is Rubens zelfs de belangrijkste Vlaamse schilder. Van Eyck en Bruegel behoren volgens de respondenten in respectievelijk 8 en 7 markten tot de drie belangrijkste Vlaamse schilders (in top 3). Wat opvalt is dat Rembrandt ook vaak genoemd wordt als één van de belangrijkste schilders van Vlaanderen (in 8 markten in top 3). In Frankrijk, Zweden en Zwitserland wordt Rembrandt zelfs als de belangrijkste Vlaamse schilder beschouwd. In Spanje, Rusland, China en Brazilië wordt ook van Dyck aangewezen als belangrijke Vlaamse schilder. In China en Japan staat Magritte in de top 3.

TABEL 2: WIE ZIJN DE DRIE BELANGRIJKSTE SCHILDERS UIT VLAANDEREN (BELGIË)?

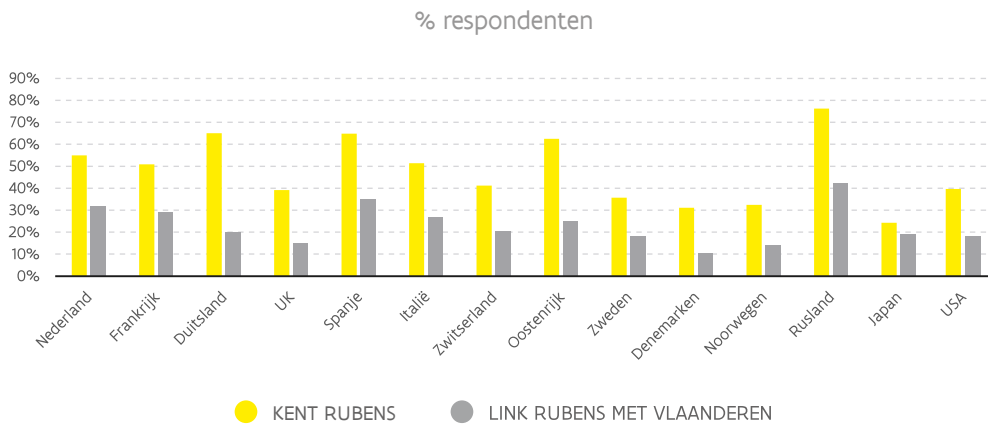
	1	2	3
NEDERLAND	Rubens	Bruegel	van Eyck
FRANKRIJK	Rembrandt	Rubens	Bruegel
DUITSLAND	Rubens	Rembrandt	van Gogh
UK	Rubens	van Eyck	Bruegel
DENEMARKEN	Rubens	Rembrandt	Bruegel
SPANJE	Rubens	van Eyck	van Dyck
ITALIË	van Eyck	Rembrandt	Rubens
OOSTENRIJK	Rubens	Bruegel	Rembrandt
ZWEDEN	Rembrandt	Rubens	Van Gogh
ZWITSERLAND	Rembrandt	Rubens	Bruegel
USA	Rubens	van Eyck	Rembrandt
RUSLAND	Rubens	van Dyck	van Eyck
JAPAN	Rubens	Bruegel	Magritte
INDIA	van Eyck	Rubens	Campin
CHINA	Rubens	van Dyck	Magritte
BRAZILIE	van Eyck	Rubens	van Dyck

In het onderzoek is eveneens gepeild naar de bekendheid van een aantal hedendaagse kunstenaars. De Vlaamse hedendaagse kunstenaars zijn veel minder bekend dan de Vlaamse Meesters. Dit is ook af te leiden uit de bovenstaande vraag waar in de top drie van Vlaamse schilders bijna altijd Vlaamse Meesters worden vermeld. Het is dus zeker zinvol om op de Vlaamse Meesters in te zetten.

3 \ LINK MET VLAANDEREN

Onderstaande grafiek geeft per land de bekendheid van Rubens weer en daarnaast het aandeel respondenten dat Rubens linkt aan Vlaanderen. Deze resultaten tonen duidelijk dat de Rubens in heel wat markten relatief bekend is, maar zeker niet altijd aan Vlaanderen wordt gekoppeld. Veel markten weten dus niet exact vanwaar Rubens afkomstig is. De resultaten voor China, Brazilië en India worden in onderstaande grafiek niet weergegeven omdat ze voor deze specifieke vraag onvoldoende betrouwbaar zijn.

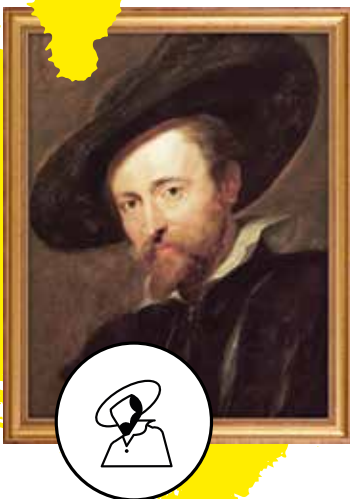
GRAFIEK 11: ASSOCIEER JE PIETER PAUL RUBENS MET VLAANDEREN?

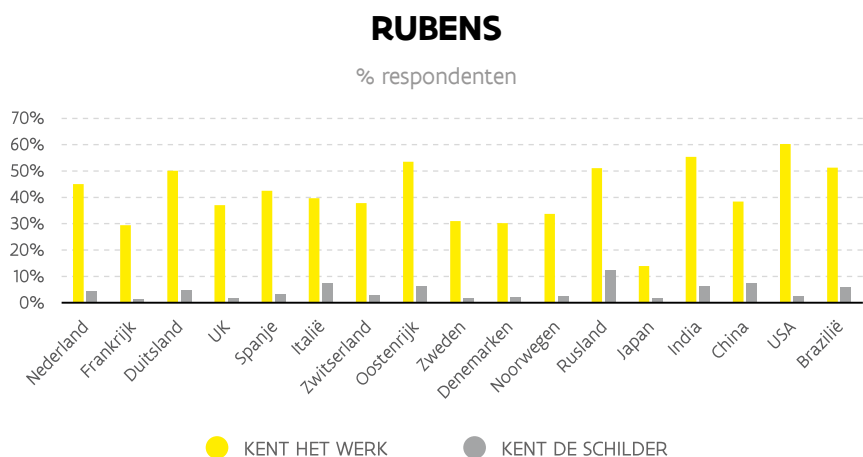
4 \ LINK TUSSEN SCHILDERIJ EN SCHILDER

Voor de Vlaamse Meesters is eveneens gepeild naar de kennis van bepaalde schilderijen. De respondenten kregen een werk van Rubens (een zelfportret), van Eyck (Lam Gods) en Bruegel (De boerenbruiloft) te zien met als vraag of ze dat schilderij kenden. Vervolgens werd gevraagd of ze de schilder ervan kenden.

In heel veel markten is de kennis van het zelfportret van Rubens hoog. Tussen 30 en 60% van de respondenten geeft aan dit schilderij te kennen. De schilder van dit werk is veel minder bekend. In Rusland geeft 12% aan dat Rubens dit geschilderd heeft. Op de overige markten is dit aandeel een stuk lager.

GRAFIEK 12: KENT U DIT WERK? KENT U DE SCHILDER VAN DIT WERK?

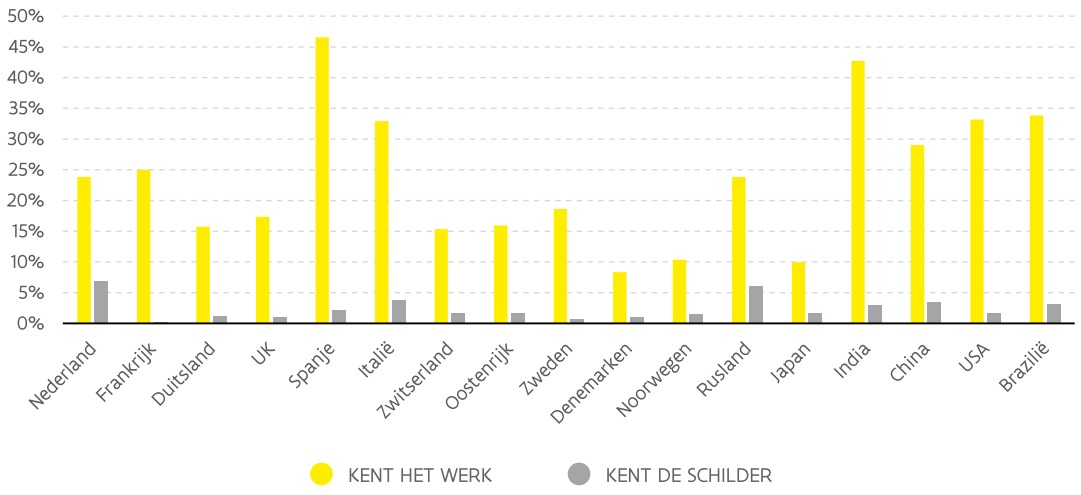

De kennis van het Lam Gods is in de meeste markten lager dan het zelfportret van Rubens. Vooral Spanjaarden hebben een goede kennis van het Lam Gods. Ook de intercontinentale landen geven meer aan dit schilderij te kennen. Zeker in India en in mindere mate in China en Brazilië speelt sociale wenselijkheid bij het beantwoorden van vragen meer mee en is de kans groter dat ze aangeven dit werk te kennen. Zo goed als niemand in de bevroegde landen weet wie dit werk gemaakt heeft. Het aandeel respondenten dat de schilder kan benoemen is het hoogst in Nederland en Rusland.

GRAFIEK 13: KENT U DIT WERK? KENT U DE SCHILDER VAN DIT WERK?

VAN EYCK

% respondenten

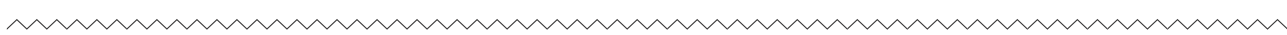
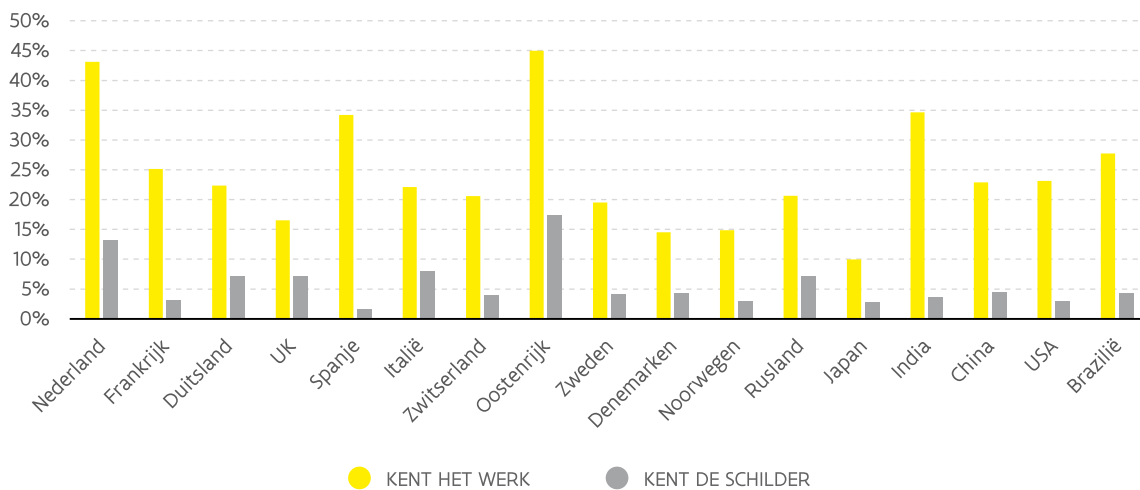
De bekendheid van De boerenbruiloft van Bruegel is in vele markten hoger dan die van het Lam Gods, maar wel nog altijd lager dan het zelfportret van Rubens. Vooral respondenten uit Nederland, Spanje en Oostenrijk geven aan De boerenbruiloft te kennen. Het aandeel dat de schilder van het werk kent, ligt een stuk lager. Maar in Nederland en Oostenrijk weet toch meer dan 10% dat Bruegel dit geschilderd heeft. In de overige landen ligt dit aandeel een heel stuk lager. Wel is duidelijk dat meer respondenten Bruegel linken aan De boerenbruiloft dan van Eyck aan het Lam Gods. Bruegel heeft dan ook een meer herkenbare schilderstijl.

GRAFIEK 14: KENT U DIT WERK? KENT U DE SCHILDER VAN DIT WERK?

BRUEGEL

% respondenten

MARKTPOTENTIEEL VOOR HET THEMA VLAAMSE MEESTERS

Het marktpotentieel van het thema Vlaamse Meesters wordt ingeschat op basis van drie factoren:

- de interesse in kunst en cultuur als men op vakantie is;
- de bekendheid van de Vlaamse Meesters in een markt;
- de omvang van de markt.

Om te bepalen of de interesse in 'kunst en cultuur' in een markt eerder hoog of laag is, werden een aantal resultaten uit het eerste deel van de bevraging gecombineerd. Als indicatoren werd telkens het aandeel respondenten genomen dat aangeeft:

- op citytrip te gaan;
- op cultuurreis te gaan;
- dat historisch erfgoed een belangrijke criterium is voor het bepalen van hun reisbestemming;
- dat kunst een belangrijk criterium is voor het bepalen van hun reisbestemming;
- dat ze regelmatig tot vaak een museum of tentoonstelling bezoeken in het buitenland;

- dat ze op vakantie soms plekken bezoeken gerelateerd aan kunst en cultuur (als onderdeel van hun reis, maar niet als hoofdthema);
- dat ze op vakantie soms plekken bezoeken gerelateerd aan kunst en cultuur (soms als hoofdthema);
- op vakantie musea met een kunstcollectie te bezoeken;
- op vakantie kunstgalerijen te bezoeken;
- op vakantie het geboortehuis/woonhuis van een kunstenaar te bezoeken.

Om te bepalen of een markt een goede of minder goede kennis van de Vlaamse Meesters heeft, werden als parameter telkens het aandeel van de respondenten in beschouwing genomen dat:

- Rubens aanduidt als een belangrijke Europese schilder;
- aangeeft Rubens te kennen;
- aangeeft van Eyck te kennen;
- aangeeft Bruegel te kennen.

De resultaten voor elke indicator werden opgedeeld in 4 groepen en kregen punten toegekend:

- **hoge score** = 1 punt (= hoger dan gemiddelde + standaardafwijking),
- **middelhoge score** = 0,75 punten (= tussen gemiddelde en gemiddelde + standaardafwijking),
- **middellage score** = 0,25 punten (= tussen gemiddelde en gemiddelde - standaardafwijking),
- **lage score** = 0 punten (= lager dan gemiddelde - standaardafwijking).

Op die manier werd voor elk van de bovenstaande indicatoren een score berekend. Nadien werden alle scores per markt opgeteld. Dit werd voor de bovenstaande twee dimensies berekend en op basis van deze resultaten komen we tot een visuele samenvatting in grafiek 15.

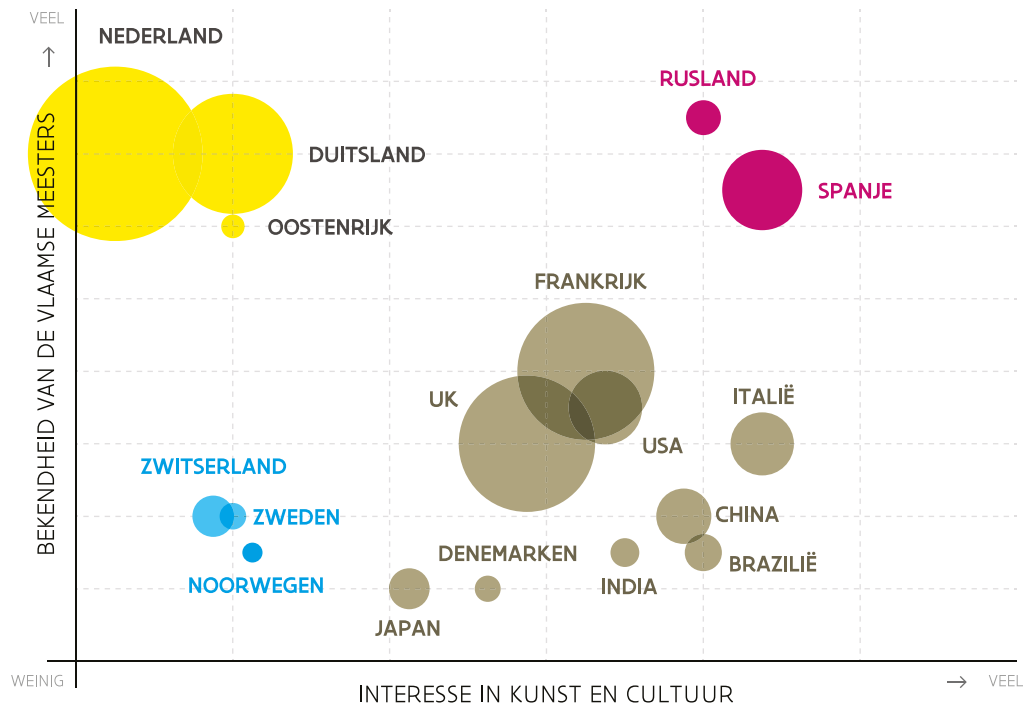
Op de horizontale as wordt de interesse in kunst en cultuur weergegeven. Op de verticale as de kennis van de Vlaamse Meesters. Elke markt krijgt zo een plek in de figuur. De grootte van de bol geeft de huidige omvang van die markt weer.

De omvang van de markt meten we aan de hand van het aantal recreatieve aankomsten in commercieel logies in Vlaanderen. Hiervoor worden de cijfers 2015 gebruikt.

TABEL 3: AANKOMSTEN VOOR VAKANTIE DOELEINDEN IN VLAANDEREN (CIJFERS 2015)

NEDERLAND	1 019 494	DENEMARKEN	22 449
FRANKRIJK	631 458	NOORWEGEN	13 508
DUITSLAND	483 838	RUSLAND	40 633
UK	621 239	JAPAN	55 782
SPANJE	216 252	INDIA	27 917
ITALIË	134 036	CHINA	104 925
ZWITSERLAND	57 699	USA	182 222
OOSTENRIJK	18 899	BRAZILIË	46 575
ZWEDEN	23 384		

TOERISTISCHE POTENTIEEL VLAAMSE MEESTERS

We kunnen de verschillende markten uiteindelijk opdelen in 4 grote clusters:

TYPE

1

markten met hoge interesse in kunst en cultuur en een zeer goede kennis van de Vlaamse Meesters: Rusland en Spanje;

TYPE

2

markten met een matig tot hoge interesse in kunst en cultuur maar een matige tot slechte kennis van de Vlaamse Meesters: Italië, Brazilië, China, VK, Verenigde Staten, Frankrijk, Denemarken, India en Japan;

TYPE

3

markten met een lage interesse in kunst en cultuur maar een zeer goede kennis van de Vlaamse Meesters: Nederland, Duitsland en Oostenrijk

TYPE

4

markten met een lage interesse in kunst en cultuur en een slechte kennis van de Vlaamse Meesters: Zwitserland, Noorwegen en Zweden.

De vier clusters en de grootte van de markt leveren grondstof voor het uitwerken van een marktspecifieke aanpak in het internationaal marketingplan voor de Vlaamse Meesters. We kunnen in het algemeen stellen dat markten met een grote interesse in kunst en cultuur ook ontvankelijk zullen zijn voor belevingen in verband met de Vlaamse Meesters. In markten waar de Vlaamse Meesters weinig bekendheid genieten, zullen meer inspanningen nodig zijn om het thema Vlaamse Meesters op de voorgrond te krijgen.

BILLAGE L'APPRENTISSAGE

NEDERLAND

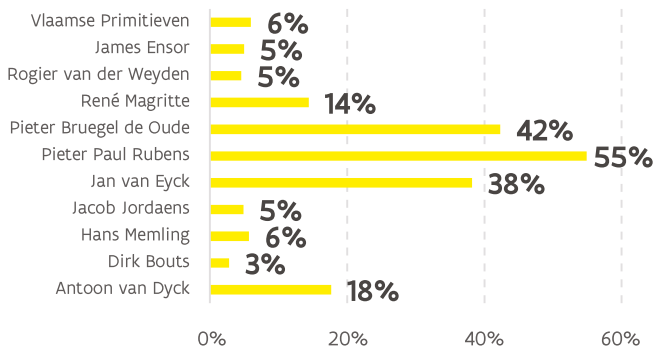

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

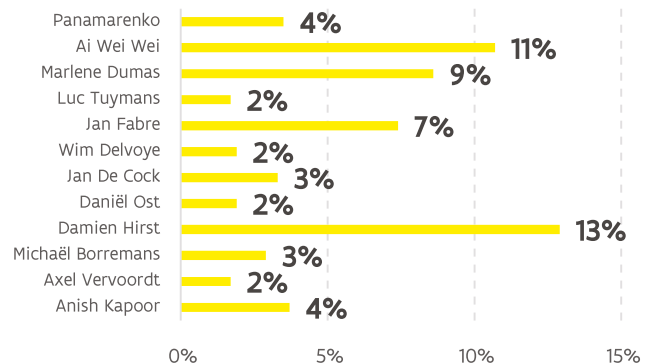
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

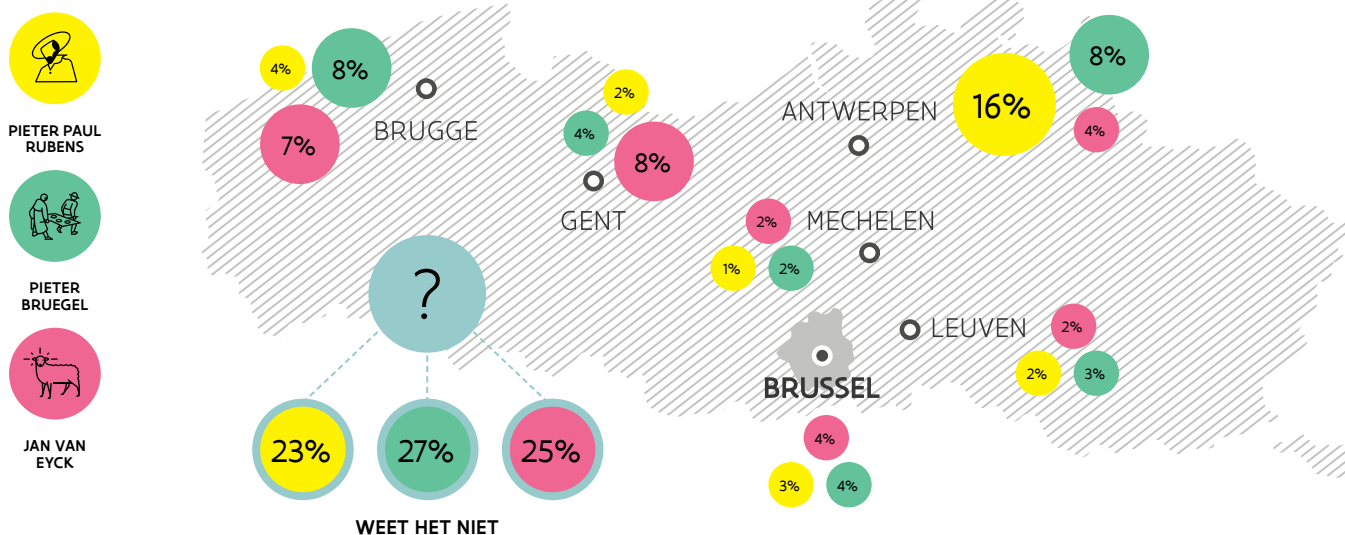

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=508)

87% van de Nederlanders kan minstens één Europese schilder opnoemen. De vijf belangrijkste Europese schilders zijn volgens de Nederlanders Rembrandt, van Gogh, Picasso, Vermeer en Monet. De Vlaamse historische schilders zijn in Nederland goed gekend, met aan kop Rubens (55%), Bruegel (42%) en Van Eyck (38%). Opvallend is ook de kennis van Antoon van Dyck en René Magritte. De hedendaagse schilders zijn daarentegen veel minder bekend. De bekendste

zijn Damien Hirst (13%) en Ai Wei Wei (11%). In het geval van Ai Wei Wei is zijn bekendheid wellicht een gevolg van zijn politiek activisme. In Nederland geeft 58% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 8% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Nederlanders koppelen de term 'Vlaamse Meesters' vooral aan beroemde Vlaamse schilders.

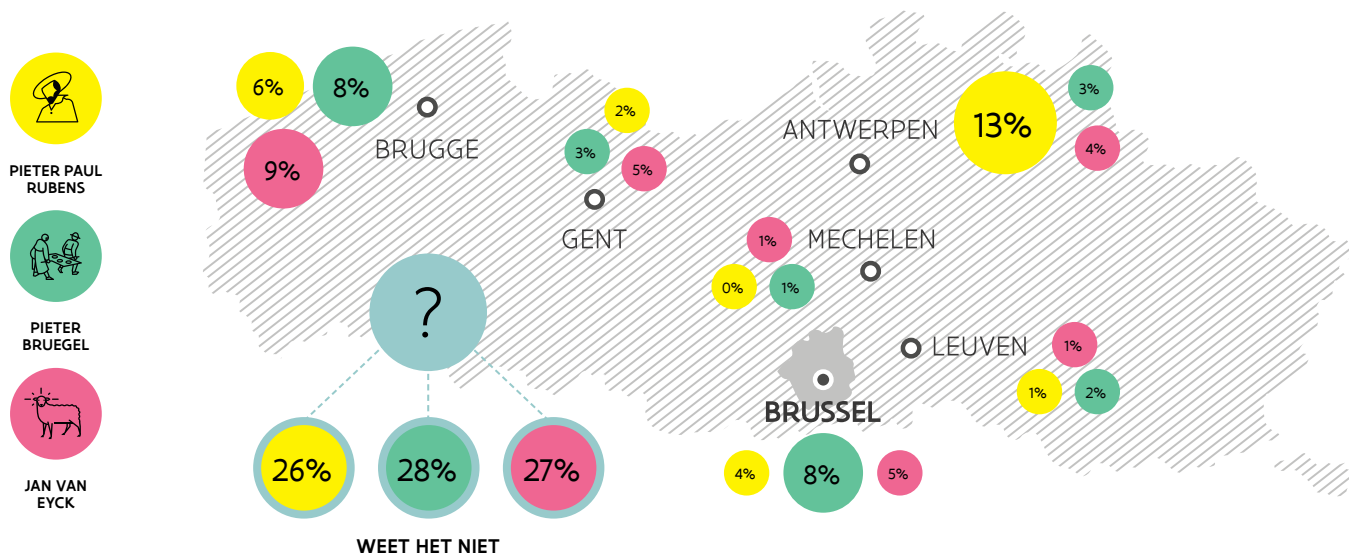
Ongeveer de helft van de Nederlanders (51%) krijgt de vraag om drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te linken. Ongeveer 1/4e van de Nederlanders verbindt effectief de Vlaamse meesters aan een kunststad. De meest gekende link is die tussen Rubens en Antwerpen (16%), gevolgd door Van Eyck en Gent (8%). Bruegel wordt het meest verbonden met Brugge (8%), terwijl Bruegel woonde en werkte in de omgeving van Brussel en Antwerpen.

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=521)

88% van de Fransen kan minstens één Europese schilder opnoemen. De vijf belangrijkste zijn Picasso, van Gogh, Monet, Dali en da Vinci. De Belgische schilders zijn een stuk minder gekend dan in Nederland. Tussen de 17% en 20% geeft aan Bruegel, van Eyck of van Dyck te kennen. Meer dan de helft kent wel Rubens en Magritte. De kennis van hedendaagse schilders is erg beperkt: niet één van deze kunstenaars wordt door meer dan 10% van de respondenten aangeduid. In tegenstelling tot vele andere

landen, is Ai Wei Wei niet de bekendste. Hier zijn Anish Kapoor (9%) en Jan Fabre (9%) het bekendst.

In Frankrijk geeft 56% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 6% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. De Fransen verbinden de term Vlaamse Meesters vooral aan schilders, een schildersschool, België en de Renaissance.

Net iets meer dan de helft van de Fransen (52%) krijgt de vraag om de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te koppelen. De meest gekende link is die tussen Rubens en Antwerpen (13%), gevolgd door van Eyck en Brugge (9%). Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is in Frankrijk, net zoals in bijna alle andere landen, minder gekend ondanks het Lam Gods dat in de Sint-Baafskathedraal hangt. Bruegel wordt vooral verbonden met Brugge en Brussel.

DUITSLAND

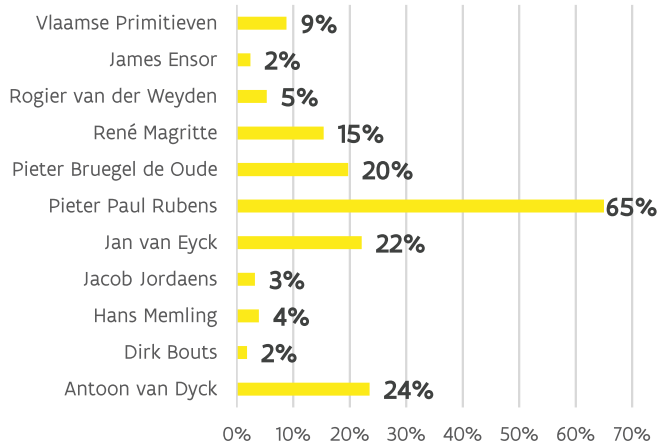

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

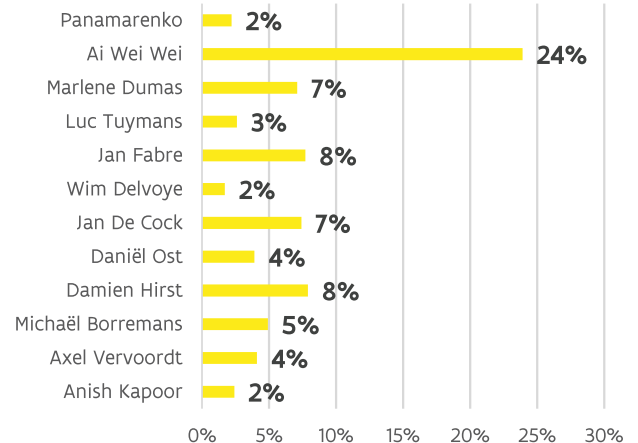
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

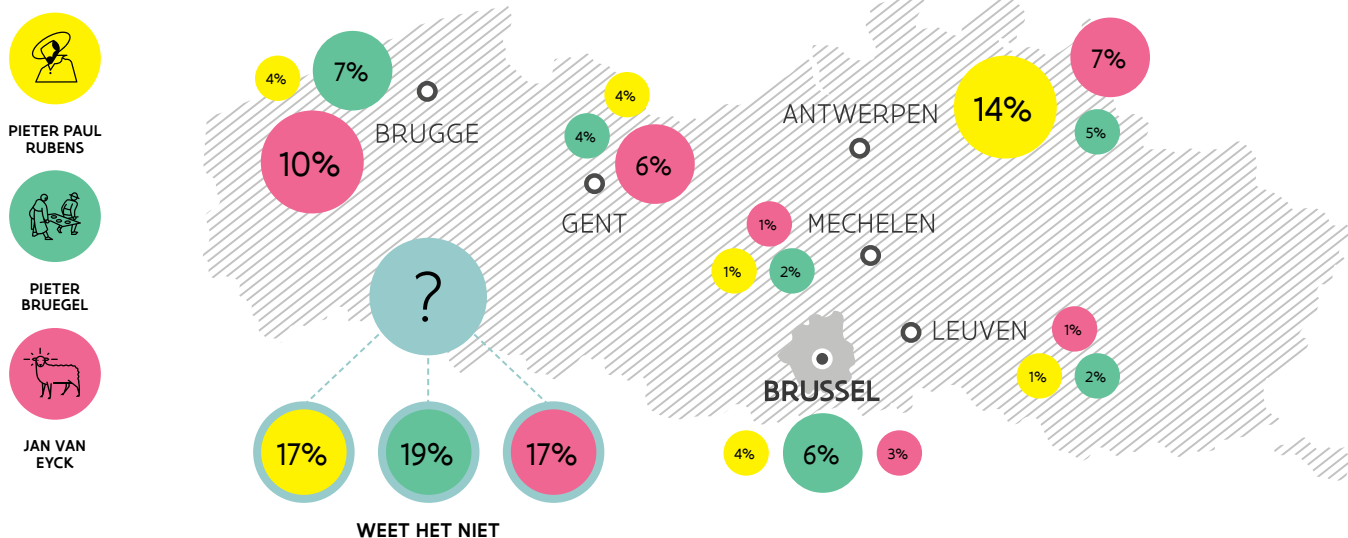

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=440)

78% van de Duitsers kan minstens één Europese schilder opnoemen. Volgens de Duitsers zijn de 5 belangrijkste Europese schilders van Gogh, Picasso, Rembrandt, da Vinci en Monet. 20 tot 25% van de Duitsers kent de Vlaamse schilders Bruegel, van Eyck of van Dyck. Rubens is het best gekend (65%). De kennis van de hedendaagse schilders is over het algemeen erg beperkt, minder dan 10% kent de schilders uit de vooropgestelde lijst. Een uitzondering is Ai Wei Wei, bijna een kwart van de Duitsers geeft aan hem te kennen. Ai Wei Wei zijn bekendheid

is wellicht een gevolg van zijn politiek activisme.

In Duitsland geeft 54% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 6% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. De term Vlaamse Meesters wordt voornamelijk aan schilders uit België en Nederland gekoppeld.

Minder dan de helft van de Duitsers (44%) krijgt de vraag om drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te liëren.

lets meer dan 20% koppelt ook effectief de Vlaamse Meesters aan een kunststad. De meest gekende link is die tussen Rubens en Antwerpen (14%), gevolgd door van Eyck en Brugge (10%). Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is hier, net zoals in bijna alle andere landen, minder gekend ondanks het feit dat het Lam Gods in de Sint-Baafskathedraal hangt. Bruegel wordt vooral verbonden met Brugge en Brussel.

VERENIGD KONINKRIJK

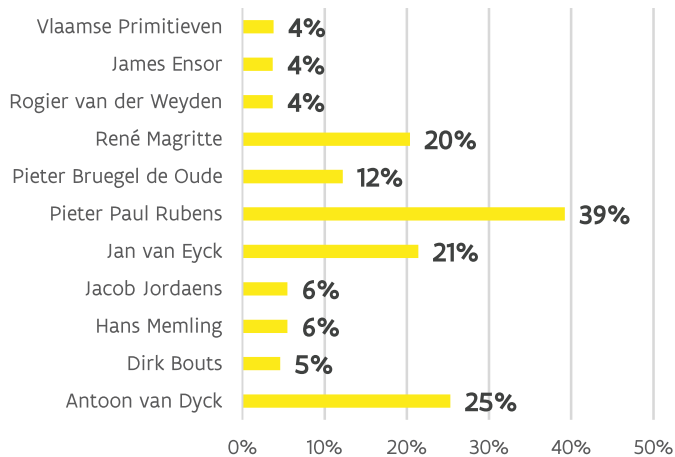

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

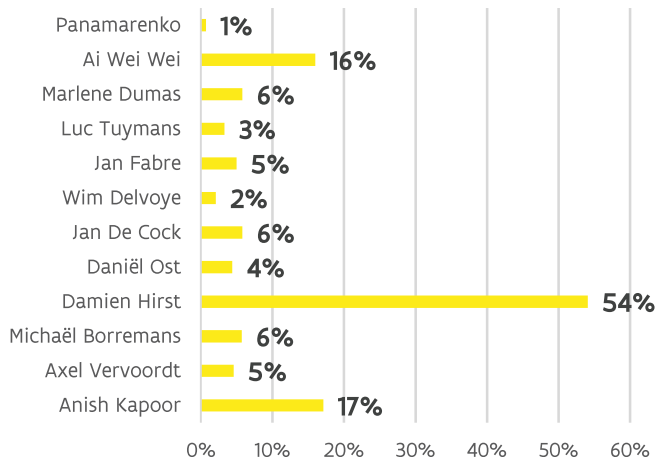
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

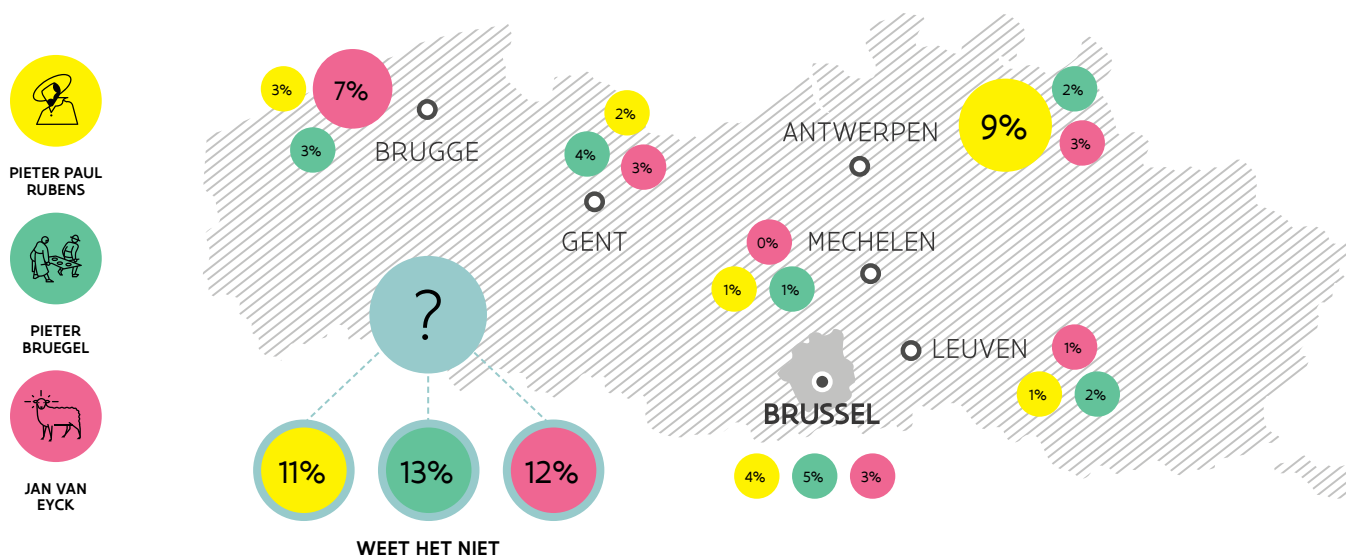

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=304)

De kennis over kunstschilders is eerder laag bij de Britten. 30% van de respondenten kan niet één Europese schilder opnoemen. Voor de Britten zijn de vijf belangrijke Europese schilders van Gogh, Picasso, Monet, da Vinci en Rembrandt. Van de Belgische schilders is Rubens het bekendst. Tussen de 20% en 25% van de Britten kent Magritte, van Eyck of van Dyck. Slechts 12% kent Bruegel. De kennis van hedendaagse schilders is over het algemeen beperkt, hoewel drie schilders in het oog springen. Meer dan 10% geeft aan Anish Kapoor

(woont in het Verenigd Koninkrijk) als Ai Wei Wei te kennen. Damien Hirst, een geboren en getogen Brit, is bij meer dan de helft van de ondervraagden gekend.

In het Verenigd Koninkrijk geeft 43% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 4% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. De term Vlaamse Meesters wordt vooral gekoppeld aan schilders uit België en Vlaanderen.

30% van de Britten krijgt de vraag om drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te liëren. Iets minder dan 20% koppelt ook effectief de Vlaamse Meesters aan een kunststad. De meest gekende link is die tussen Rubens en Antwerpen (9%), gevolgd door van Eyck en Brugge (7%). Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is in het Verenigd Koninkrijk, net zoals in de meeste landen, minder gekend ondanks het Lam Gods dat in de Sint-Baafskathedraal hangt. Bruegel wordt vooral verbonden met Brussel.

SPANJE

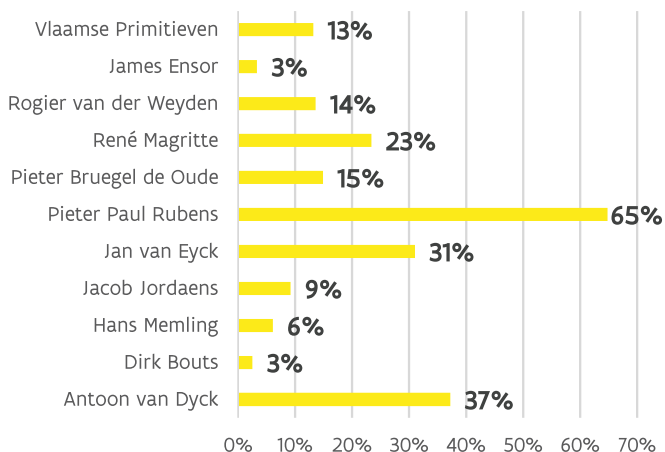

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

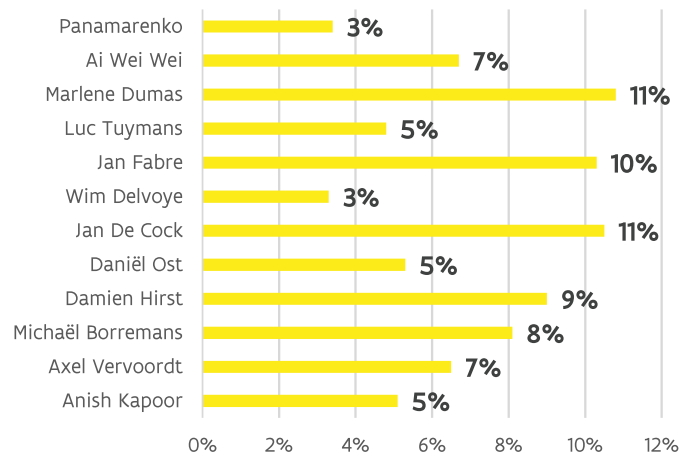
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

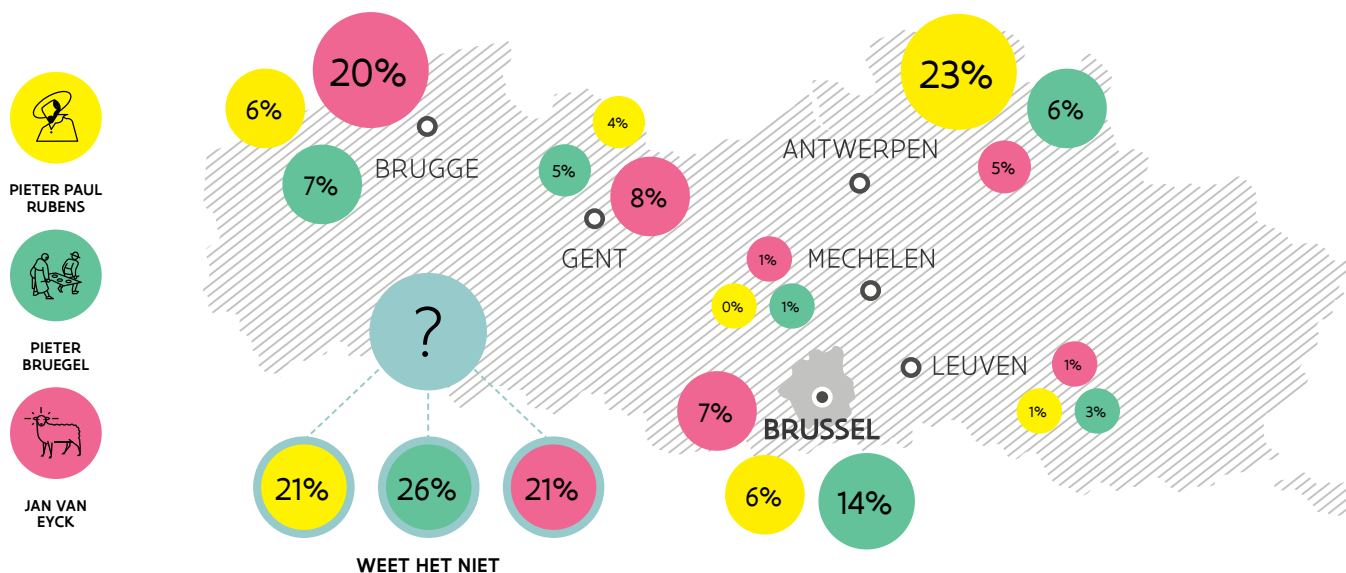

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=617)

De kennis over kunstschilders is zeer hoog bij de Spanjaarden. 95% van de respondenten kan minstens één Europese schilder opnoemen. De 5 belangrijkste Europese schilders voor Spanje zijn Picasso, van Gogh, Velázquez, Goya en Dalí. Dit zijn, op één na, allemaal Spaanse kunstschilders. De bekendste Belgische schilder is Rubens. Maar ook meer dan 20% van de Spanjaarden geeft aan van Dyck, van Eyck of Magritte te kennen. Bruegel is minder gekend (15%). De kennis van hedendaagse schilders is over het algemeen beperkter, maar ook hier scoort Spanje beter dan de andere landen. De

bekendste hedendaagse schilders in Spanje zijn Marlene Dumas, Jan De Cock en Jan Fabre.

In Spanje geeft 73% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 10% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen dit vooral aan schilders uit Nederland en België, een schildersschool en renaissance.

62% van de Spanjaarden kreeg de vraag om de drie Vlaamse Meesters met een kunststad te linken. Dit is het hoogste

aandeel na Rusland. Meer dan 35% linkt ook effectief de Vlaamse meesters aan een kunststad. De best gekende combinatie is Rubens – Antwerpen, deze wordt door bijna een kwart van de respondenten aangegeven. Van Eyck wordt meestal verbonden aan Brugge (20%) en Bruegel aan Brussel (14%). Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is in Spanje, net zoals in de meeste landen, minder gekend ondanks het feit dat het Lam Gods in de Sint-Baafskathedraal hangt.

ITALIË

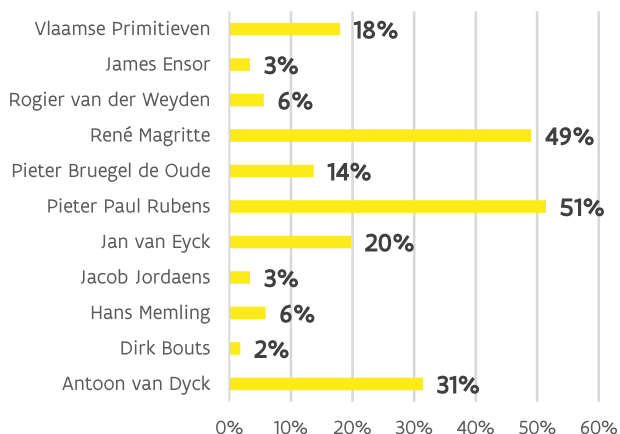

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

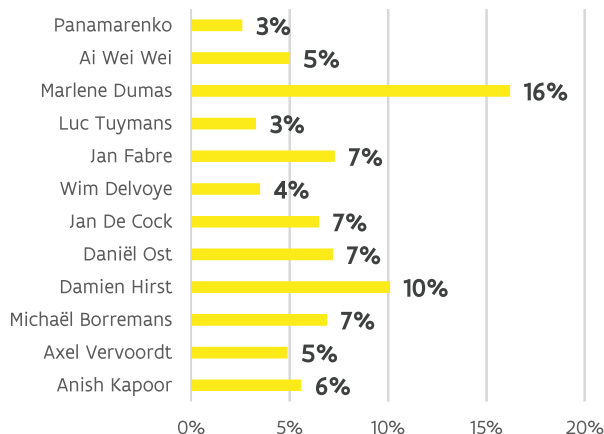
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

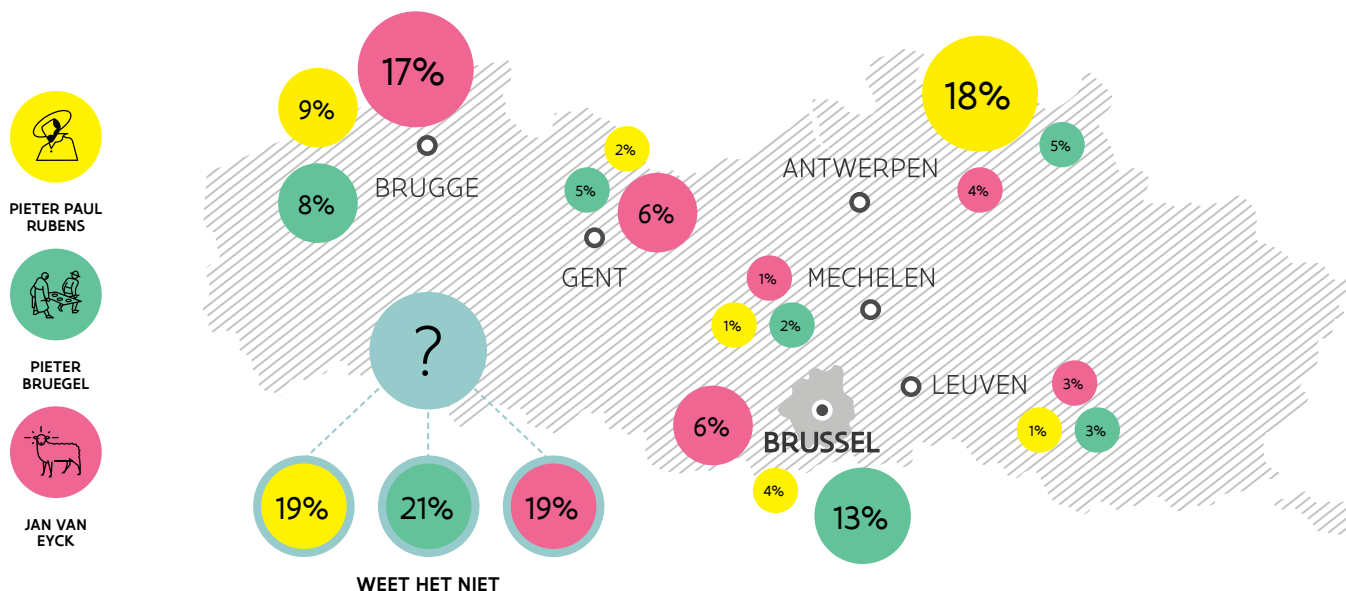

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=546)

De kennis van kunstschilders is zeer hoog bij de Italianen. 93% van de respondenten kan minstens één belangrijke Europese schilder opnoemen. Volgens de Italianen zijn de 5 belangrijke Europese schilders Picasso, van Gogh, Monet, da Vinci en Michelangelo. De bekendste Vlaamse Meesters zijn Rubens (51%), van Dyck (31%) en van Eyck (20%). Bijna de helft van de ondervraagde Italianen geeft ook aan Magritte te kennen. Slechts 14% kent Bruegel. De kennis van hedendaagse

schilders is over het algemeen beperkt. Marlene Dumas is de bekendste (16%). In Italië geeft 78% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 10% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen dit vooral aan schilders, Nederland, 15e eeuw en olieverf. Iets meer dan de helft van de Italianen kreeg de vraag om de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te koppelen.

Ongeveer 30% van de respondenten verbindt ook effectief de Vlaamse meesters met een kunststad. 18% linkt Rubens aan Antwerpen; 17% van Eyck aan Brugge en 13% Bruegel aan Brussel. Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is hier, net zoals in de meeste landen, minder gekend ondanks het feit dat het Lam Gods in de Sint-Baafskathedraal hangt.

ZWITSERLAND

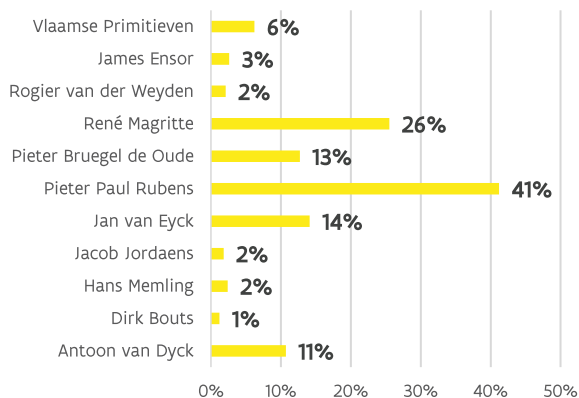

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

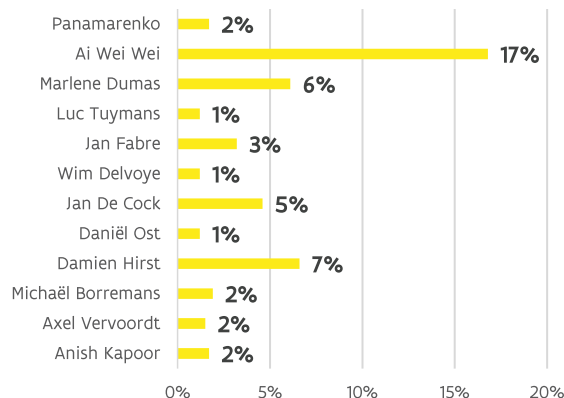
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

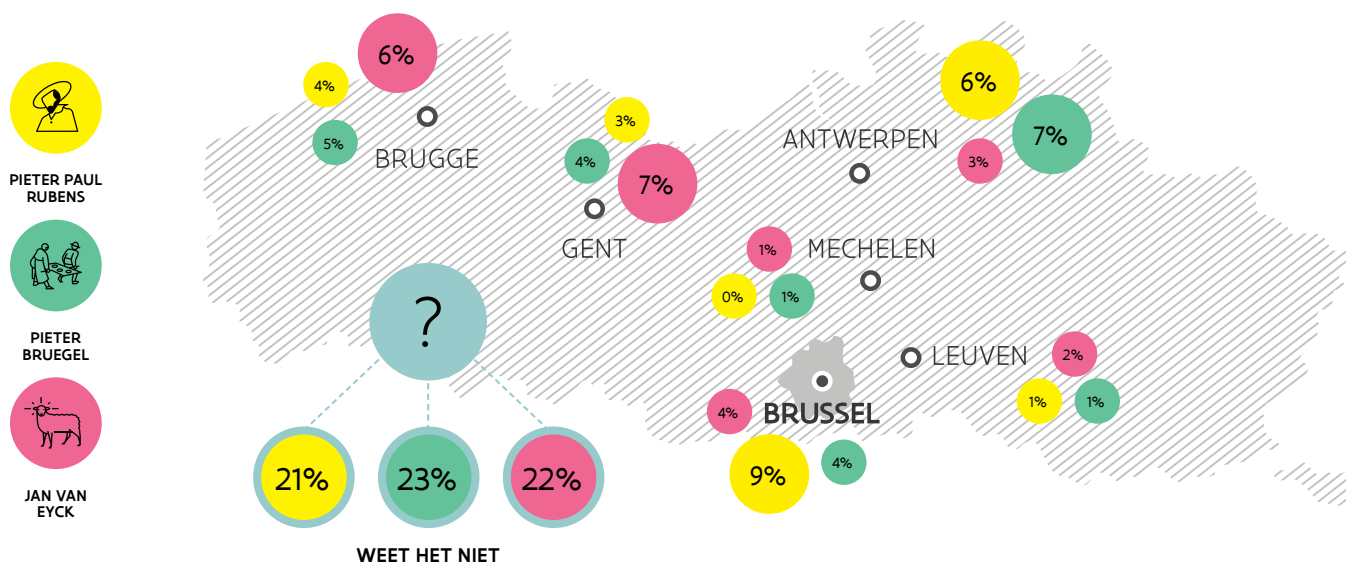

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=438)

85% van de Zwitsers kan minstens één Europese schilder aangeven. Volgens de Zwitsers zijn de 5 belangrijkste Europese schilders Picasso, van Gogh, Monet, Dali en da Vinci. Van de Vlaamse Meesters is Rubens (41%) het best gekend. Van Eyck is ongeveer even bekend als Bruegel (ongeveer 14%). Eén op 4 geeft ook aan Magritte te kennen. De kennis van hedendaagse schilders is zeer laag, enkel Ai Wei Wei is wat bekender (17%). Zijn bekendheid is wellicht een gevolg van zijn politiek activisme.

In Zwitserland geeft 42% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 5% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen dit vooral aan schilders, Nederland, België en een schildersschool.

44% Van de Zwitsers antwoordden op de vraag om de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te koppelen. Ongeveer een op vijf van de respondenten verbindt ook effectief de Vlaamse meesters met een kunststad. Waar de rest van de Europese

ondervraagden Rubens voornamelijk linken aan Antwerpen, verbinden de Zwitsers Rubens in de eerste plaats aan Brussel (9%). Verder koppelen ze van Eyck aan Gent (7%) en Bruegel aan Antwerpen (7%).

OOSTENRIJK

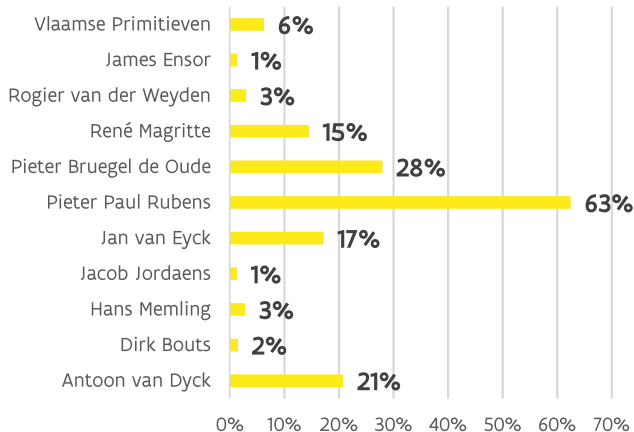

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

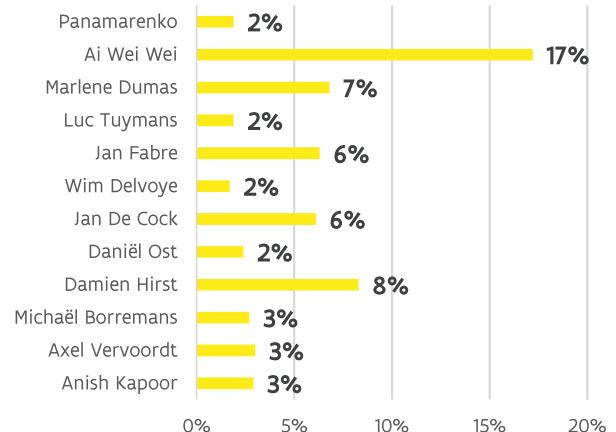
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

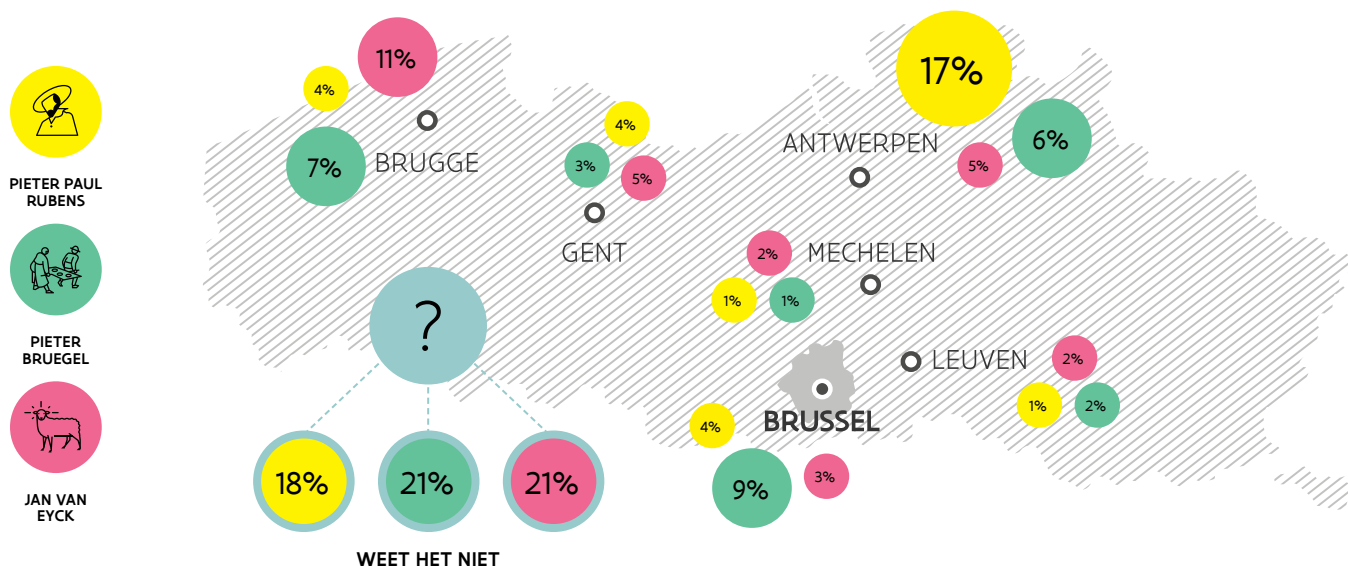

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=483)

85% van de Oostenrijkers kan minstens één Europese schilder opnoemen. De 5 belangrijkste Europese schilders zijn van Gogh, Picasso, da Vinci, Klimt en Rembrandt. Klimt is een voorname schilder uit Oostenrijk. De best gekende Belgische schilder is Rubens (63%). 28% geeft aan Bruegel te kennen en 21% van Dyck. De kennis van hedendaagse schilders is over het algemeen beperkt. De enige met een beetje bekendheid is Ai Wei Wei (17%).

In Oostenrijk geeft 51% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 6% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen deze term vooral aan schilders uit Nederland.

48% van de Oostenrijkse respondenten krijgt de vraag om drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te linken. Ongeveer één op vijf koppelt ook effectief een Vlaamse Meester aan een kunststad. 17% linkt

Rubens aan Antwerpen, 11% van Eyck aan Brugge en 9% Bruegel aan Brussel. Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is hier, net zoals in de meeste landen, minder gekend ondanks het feit dat het Lam Gods in de Sint-Baafskathedraal hangt.

ZWEDEN

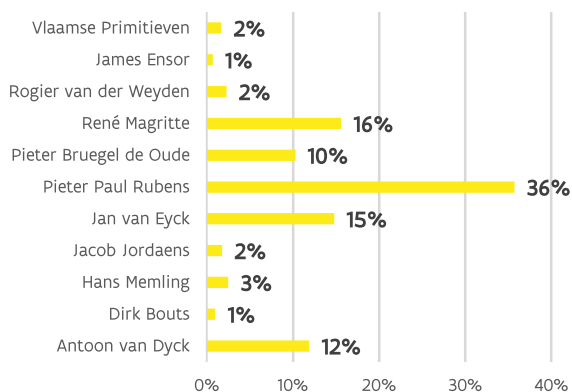

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

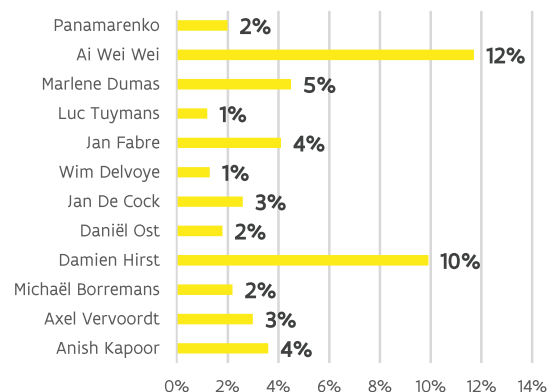
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

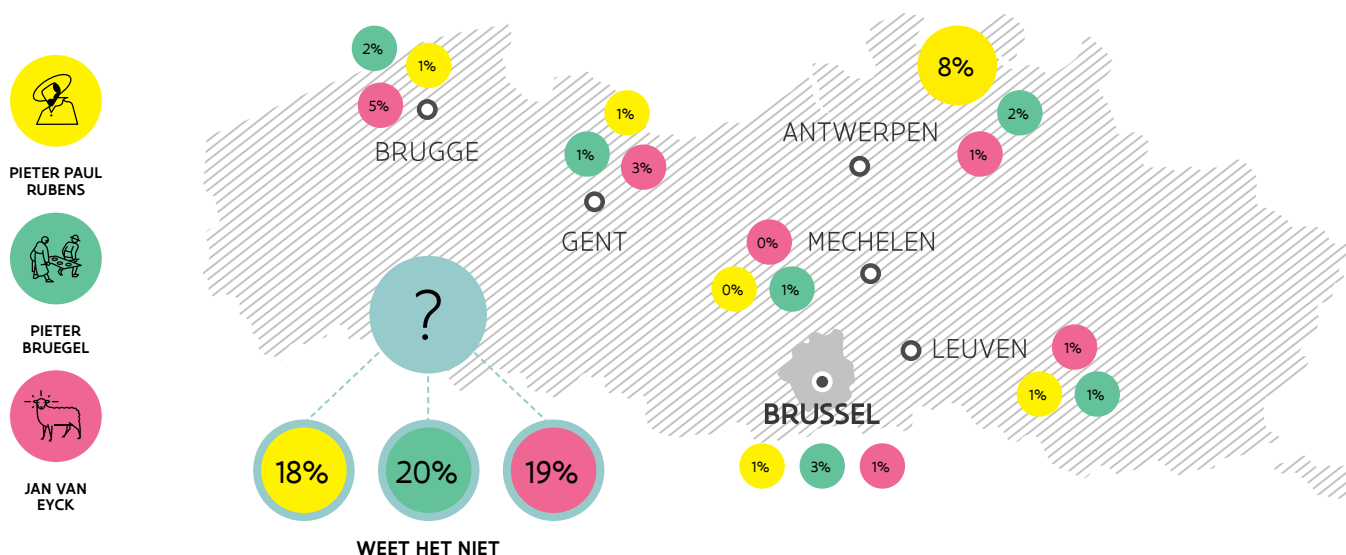

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

PORTRETTEEN SCHILDERS OUD
STIJL NEDERLAND KUNST
KUNSTENAARS LANDSCHAPPEN
BEROEMD VLAAMSE SCHILDERS
VAN GOGH MOOI SCHILDERKUNST
LICHT BELGIË KLASSIEK MIDDELEEUWEN RUBENS
NATUUR REMBRANDT REALISME
ALLEDAAGSE TAFERELEN

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=299)

De kennis van de schilders is in Zweden, net zoals in de andere Scandinavische landen, lager dan gemiddeld. 37% kan geen Europese schilder opnoemen.

De volgende schilders zijn, volgens de Zweden, de belangrijkste van Europa: Picasso, da Vinci, van Gogh, Rembrandt en Monet. Tussen de 10 en de 16% van de Zweden kent Magritte, van Eyck, van Dyck of Bruegel. Enkel Rubens is bekend bij meer dan een derde van de ondervraagde Zweden. De kennis van hedendaagse schilders is zeer laag; niet meer dan 5%

kent de opgegeven kunstenaars. Enkel Ai Wei Wei en Damien Hirst zijn door meer dan 10% van de Zweden gekend.

In Zweden geeft 38% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 3% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen dit vooral aan beroemde kunstenaars uit Nederland en België en aan Rembrandt en Rubens.

Slechts 30% van de Zweedse respondenten

kreeg de vraag de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te linken. Minder dan 10% koppelt ook effectief een Vlaamse Meester aan een kunststad. De best bekende link is die tussen Rubens en Antwerpen (8%), gevolgd door Van Eyck en Brugge (5%) en Bruegel en Brussel (3%). Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is in Zweden, net zoals in de meeste landen, minder gekend ondanks het feit dat het Lam Gods dat in de Sint-Baafskathedraal hangt.

DENEMARKEN

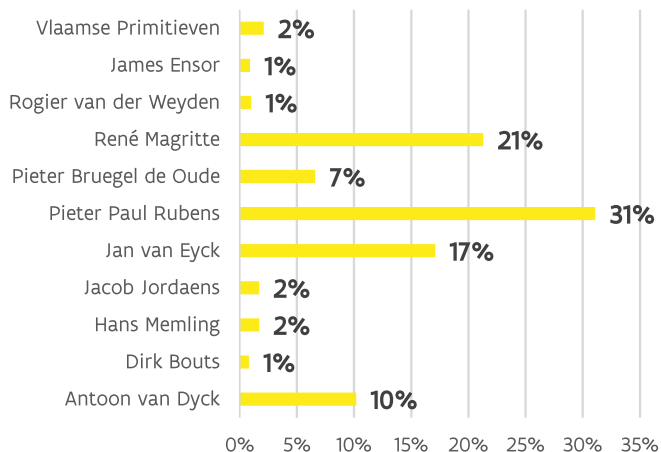

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

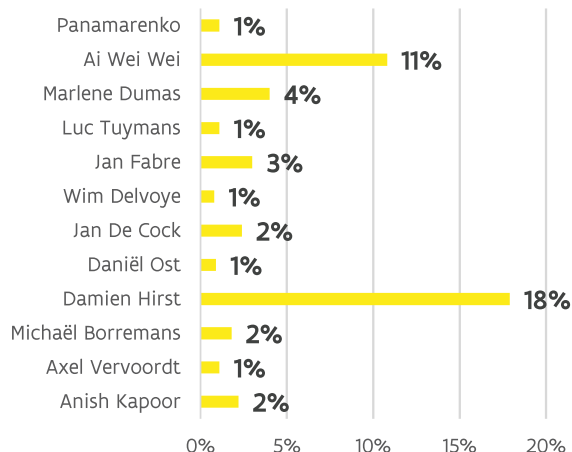
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

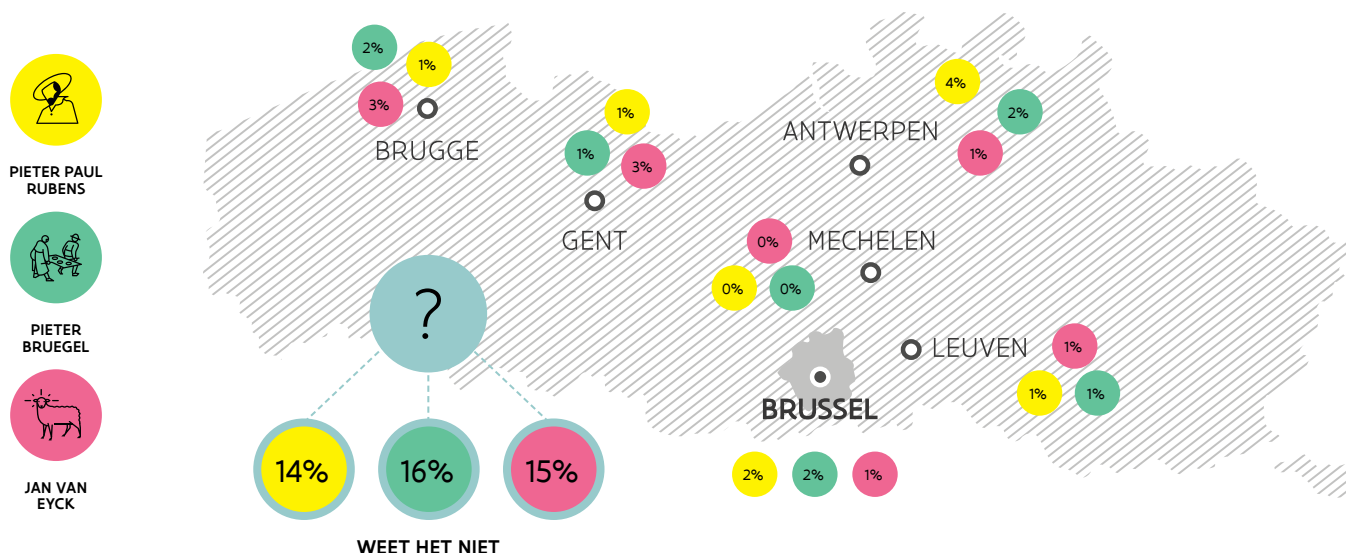

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

VLAAMSE KUNSTENAARS
NEDERLAND SCHOOL
NATUUR OUD BELGIË MIDDELEEUWEN
PORTRETTE KUNSTENAARS RENAISSANCE
SCHILDERS REALISME RUBENS
REMBRANDT BEROEAMD TIJDPERK
VLAAMSE SCHILDERS

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=232)

Algemeen kunnen de Denen relatief weinig schilders opnoemen, 40% kan geen Europese schilder noemen. De volgende schilders zijn, volgens de Denen, de belangrijkste van Europa: Picasso, van Gogh, Monet, da Vinci en Rembrandt. Wat de Vlaamse meesters betreft kent slecht 7% van de Denen Bruegel, 17% kent van Eyck en 31% kent Rubens. 21% van Denen kent Magritte. De kennis van hedendaagse schilders is, zoals in de meeste landen,

over het algemeen beperkt. Minder dan 5% kent de opgegeven schilders. Meer dan 10% van de Denen kent wel Damien Hirst en Ai Wei Wei.

In Denemarken geeft slechts 26% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 4% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. De term Vlaamse Meesters wordt vooral gelinkt aan schilders uit Nederland en België.

Slechts 23% van de Deense respondenten kreeg de vraag de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te linken. Minder dan 10% koppelt ook effectief een Vlaamse Meester aan een kunststad. Slechts 4% linkt Rubens met Antwerpen, 3% linkt van Eyck met Brugge en 2% linkt Bruegel met Brugge.

NOORWEGEN

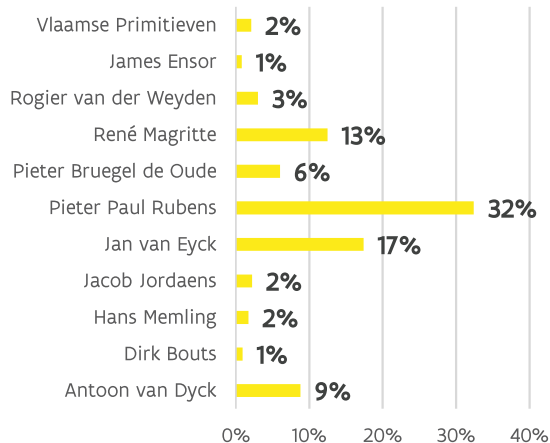

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

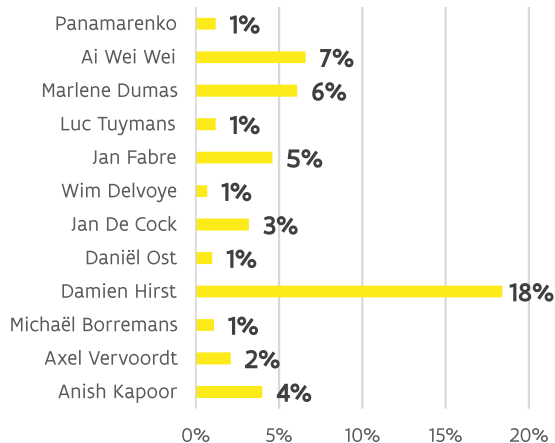
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

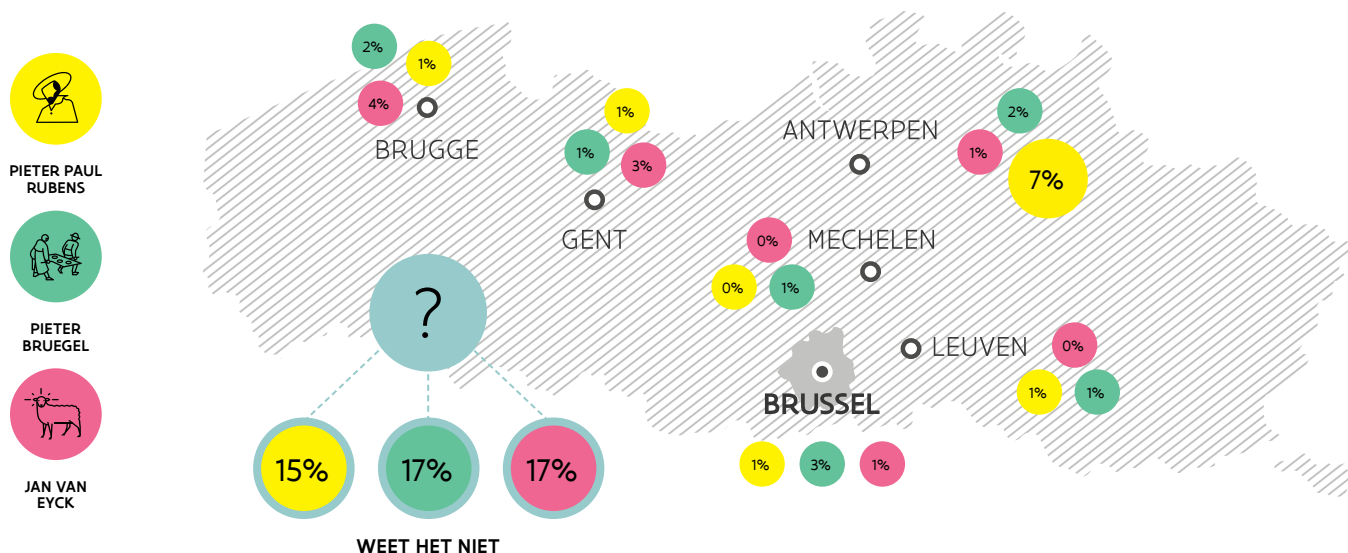

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=257)

De kennis van de schilders is in Noorwegen, net zoals in de andere Scandinavische landen, lager dan het gemiddelde van alle landen. 26% van de respondenten kan geen Europese schilder opnoemen. De belangrijkste Europese schilder is de Noorse schilder Munch. Andere belangrijke Europese schilders zijn van Gogh, Picasso, da Vinci en Rembrandt. Van de Vlaamse Meesters is Rubens het bekendst. 17% geeft aan van Eyck te kennen en slechts 6% kent Bruegel. De meeste hedendaagse schilders zijn weinig

bekend (minder dan 10% geeft aan hen te kennen). Enkel Damien Hirst is er bekender (18%).

In Noorwegen geeft 43% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 3% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. De term Vlaamse Meesters wordt vooral gelinkt aan schilders uit Nederland en België.

26% van de Noorse respondenten kreeg de vraag om de drie Vlaamse Meesters

aan een kunststad te koppelen. Minder dan 10% koppelt ook effectief de Vlaamse Meesters aan een kunststad. 7% van Noren linkt Rubens aan Antwerpen, 4% van Eyck aan Brugge en 3% Bruegel aan Brussel. Van Eyck heeft een tijdlang in Brugge gewoond en geschilderd. De connectie tussen van Eyck en Gent is in Noorwegen, net zoals in de meeste landen, minder gekend ondanks het Lam Gods dat in de Sint-Baafskathedraal hangt.

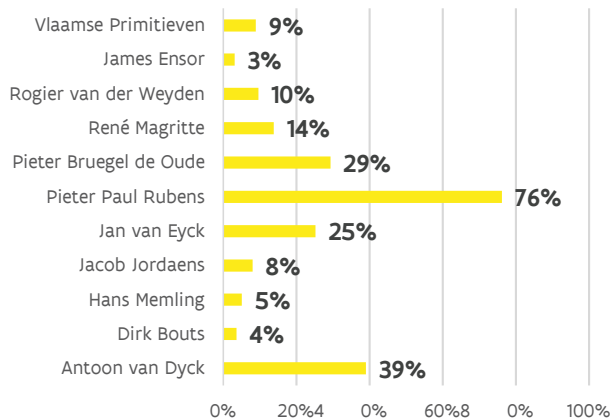

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

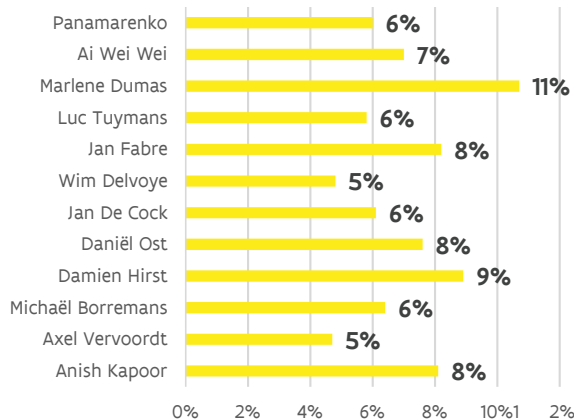
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

JAPAN

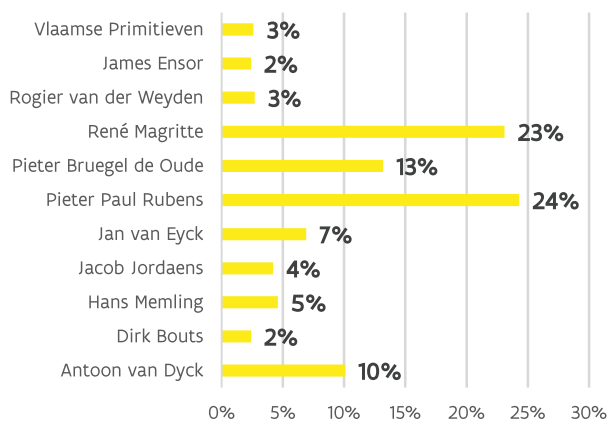

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

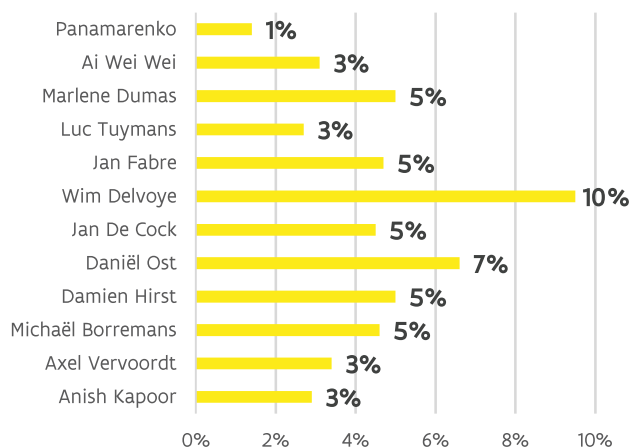
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

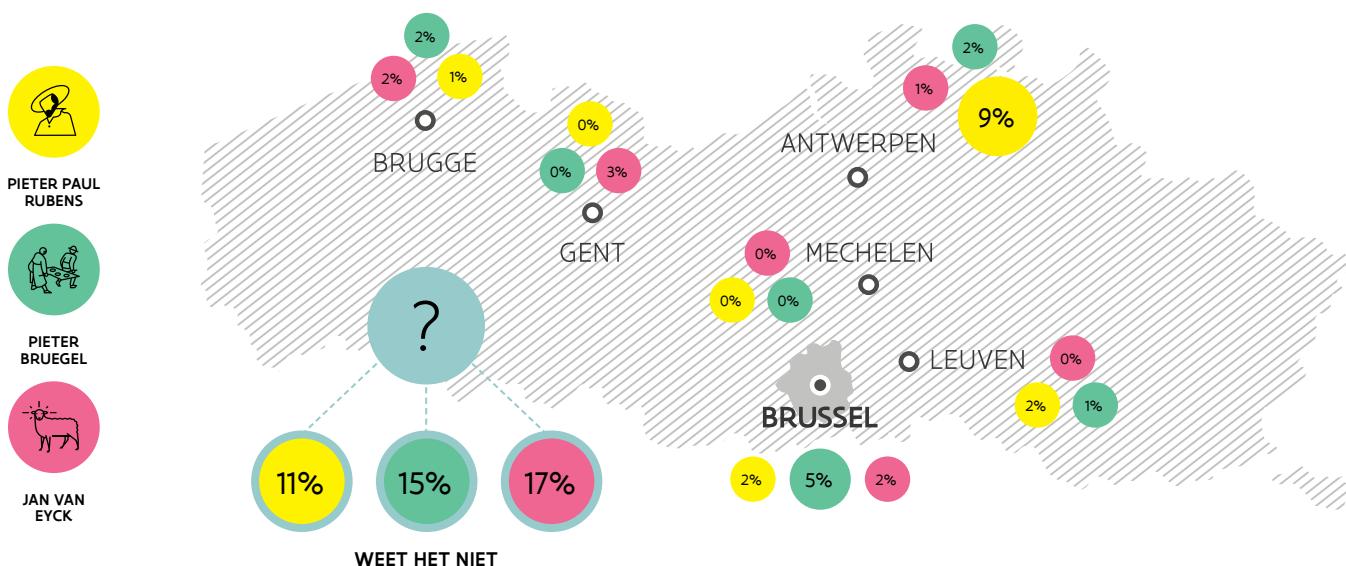

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

BEROEMD
MUZIEK
RUBENS BRUEGEL
ANTWERPEN BELGIË
VLAANDEREN
REMBRANDT SCHOOL

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=245)

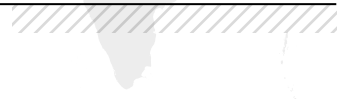

85% van de Japanners kan minstens één Europese schilder opnoemen. De 5 belangrijkste Europese schilders zijn volgens hen van Gogh, Picasso, Monet, da Vinci en Renoir. De meeste Belgische schilders zijn vrij onbekend. De bekendste is Rubens, gevolgd door Magritte. De kennis van hedendaagse schilders is, zoals in de meeste markten, vrij laag. De best gekende hedendaagse kunstenaar is Wim Delvoye. Wat ook opvalt is dat 7% van de Japanners

aangeeft Daniël Ost te kennen (hij is in Japan een relatief bekende bloemenkunstenaar).

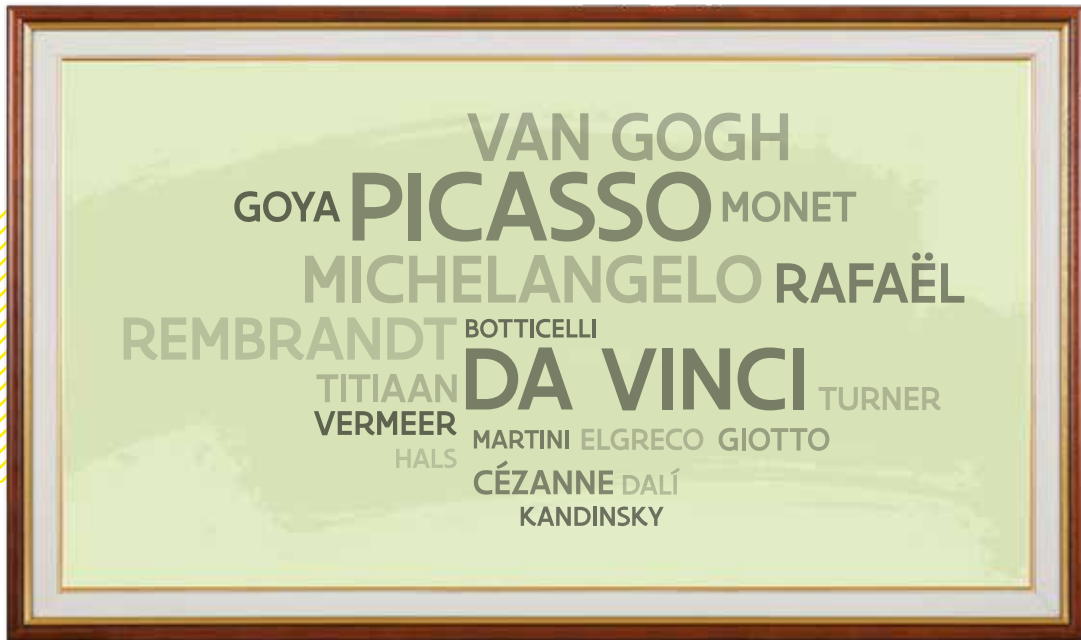
In Japan geeft slechts 21% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, 3% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. De term Vlaamse Meesters wordt wel duidelijk gekoppeld aan Rubens, België, Vlaanderen en Antwerpen.

Een kwart van de Japanse respondenten beantwoordden de vraag om de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te koppelen. Minder dan 10% verbindt ook effectief een Vlaamse Meester aan een kunststad. 9% linkt Rubens aan Antwerpen; 3% van Eyck aan Gent en 5% Bruegel aan Brussel.

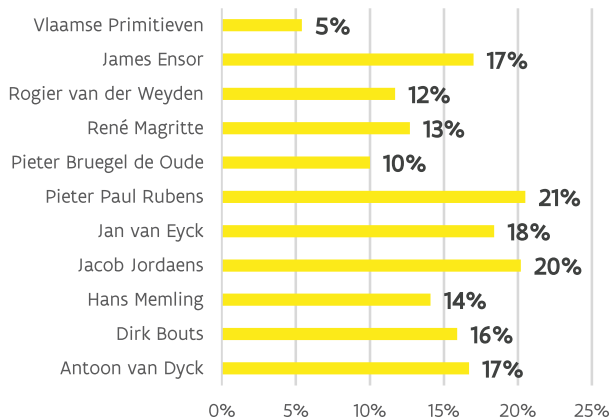

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

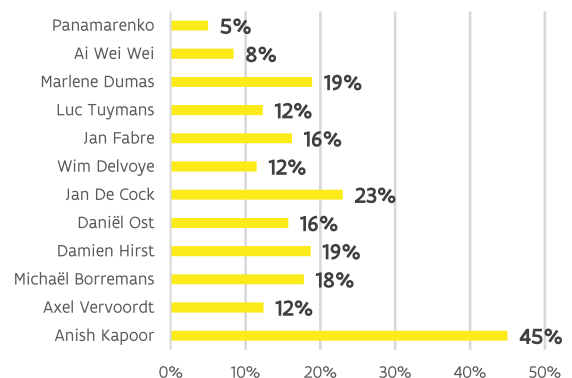
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

CHINA

RESPONDENTEN UIT TIER-1 STEDEN ZOALS
PEKING, SHANGAI, GUANGZHOU EN SHENZHEN.

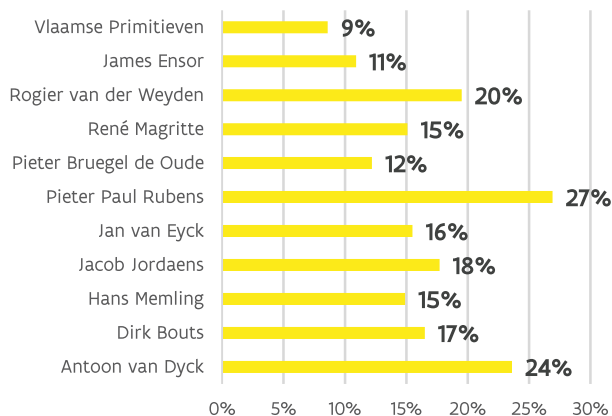

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

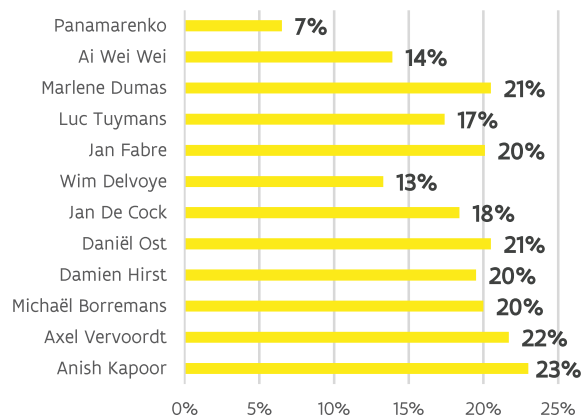
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

VERENIGDE STATEN

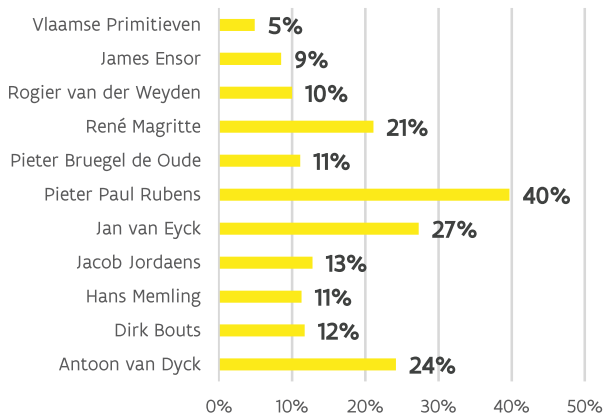

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

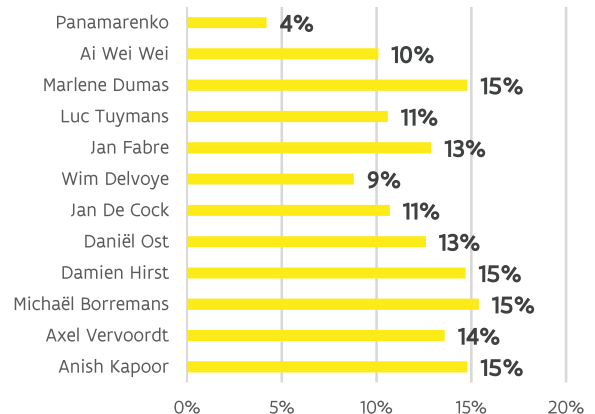
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

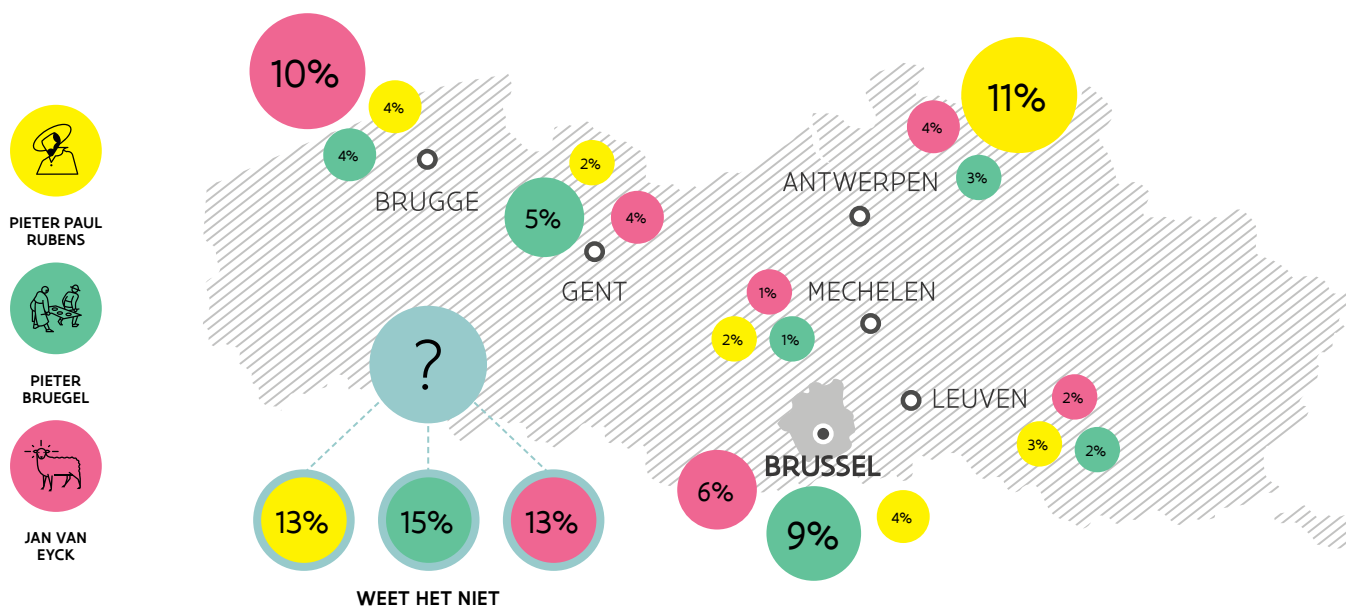

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=388)

De kennis van de schilders is in de Verenigde Staten lager dan gemiddeld. 32% van de respondenten kan geen Europese schilder opnoemen. De Amerikanen geven de volgende 5 schilders weer als de belangrijkste van Europa: Picasso, van Gogh, da Vinci, Rembrandt en Monet. De bekendheid van de Belgische schilders is niet zo hoog. Magritte, Van Dyck of Van Eyck zijn bij 20% tot 25% van de ondervraagden gekend. Vier op de tien Amerikanen geeft aan Rubens te kennen. De kennis van hedendaagse schilders is

vrij hoog in vergelijking met de Europese ondervraagden.

In de Verenigde Staten geeft 49% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, slechts 3% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen deze term vooral aan beroemde kunstenaars.

Bijna 40% van de Amerikanen krijgt de vraag om de drie Vlaamse Meesters aan een kunststad te koppelen. Meer dan 35% linkt

ook effectief de Vlaamse meesters aan een kunststad. 11% linkt Rubens aan Antwerpen, 10% Van Eyck aan Brugge (10%) en 9% Bruegel aan Brussel. Van Eyck wordt in de meeste landen gekoppeld aan Brugge en dit waarschijnlijk doordat hij er een tijdlang gewoond en geschilderd heeft. De connectie tussen van Eyck en Gent is in de Verenigde Staten minder gekend ondanks het Lam Gods dat in de Sint-Baafskathedraal hangt.

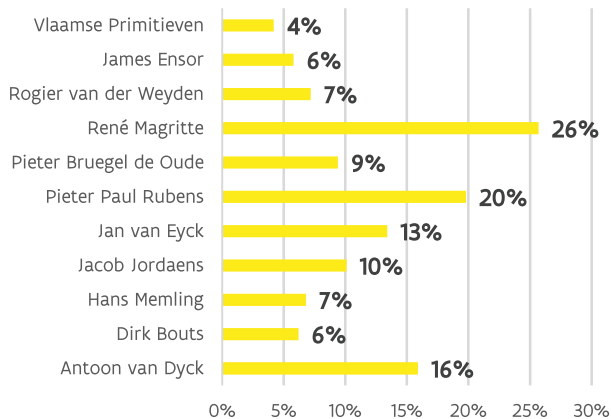

WELKE ZIJN VOLGENS U DE VIJF BELANGRIJKSTE SCHILDERS IN EUROPA?

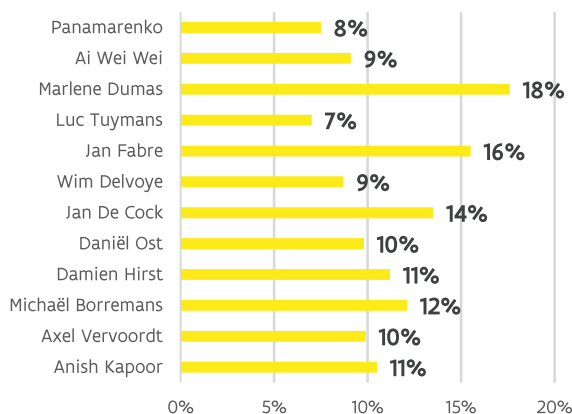
Een schilder moet minstens 20 keer vermeld zijn voor hij wordt weergegeven in de woordenwolk.

WELKE VAN DE VOLGENDE SCHILDERS KENT U?

WELKE VAN DE VOLGENDE HEDENDAAGSE KUNSTENAARS KENT U?

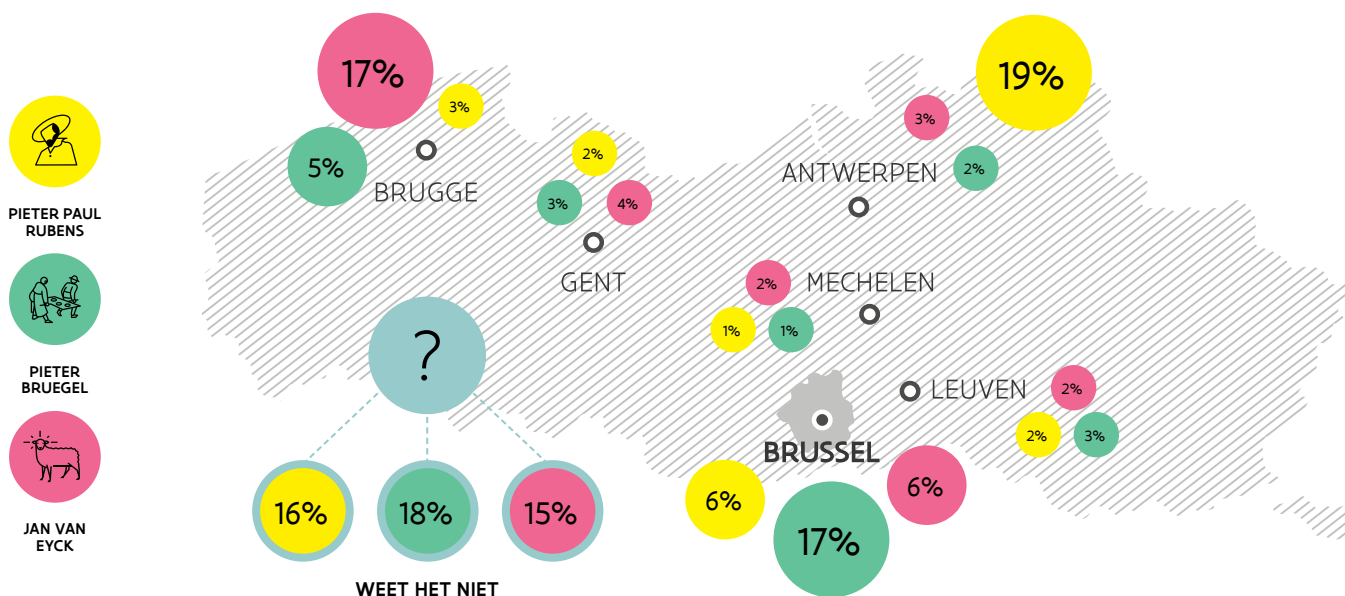

WAT BEGRIJPT U ONDER DE TERM 'VLAAMSE MEESTERS'?

Een term moet minstens vijf keer voorkomen om in de woordenwolk te staan.

LINK DEZE KUNSTENAARS AAN EEN KUNSTSTAD IN VLAANDEREN (BELGIË) (n=485)

De resultaten voor de Brazilianen op vlak van de bekendheid van schilders worden wel in vraag gesteld. We denken dat ze enerzijds regelmatig een zoekmachine raadpleegden voor het beantwoorden van de vragen en dat ze anderzijds meer sociaal-wenselijke antwoorden gaven. Zo kan 93% van de Brazilianen vlot minstens één Europese schilder opnoemen. Het is dus belangrijk om voorzichtig te zijn met de interpretatie van de resultaten van Brazilië.

Volgens de Brazilianen zijn de 5 belangrijkste Europese schilders Picasso, van Gogh, da Vinci, Michelangelo en Dali. De historische Belgische schilders zijn over

het algemeen minder bekend. Alleen Rubens en Magritte worden door een vijfde tot een vierde van de respondenten aangeduid als gekend. De Brazilianen kennen, in relatie tot de Europese markten, relatief goed de hedendaagse schilders. Voor de Brazilianen is de bekendste kunstenares Marlene Dumas (18%), gevolgd door Jan Fabre (16%).

In Brazilië geeft 53% aan de term 'Vlaamse Meesters' te kennen, slechts 7% van de respondenten linkt dit aan de Vlaamse schilders uit de 15e tot 17e eeuw. Zij koppelen deze term vooral aan schilders en de renaissance.

Bijna de helft van de Braziliaanse respondenten krijgt de vraag om de drie Vlaamse Meesters te linken aan een kunststad, iets meer dan 30% koppelt ook effectief de Vlaamse meesters aan een kunststad. 19% linkt Rubens aan Antwerpen, 17% van Eyck aan Brugge en 17% Bruegel aan Brussel. Van Eyck wordt in de meeste landen gekoppeld aan Brugge en dit doordat hij er een tijdlang gewoond en geschilderd heeft. De connectie tussen van Eyck en Gent is in de Verenigde Staten minder gekend ondanks het Lam Gods dat in de Sint-Baafskathedraal hangt.

Verantwoordelijke uitgever

TOERISMEVLAANDEREN - Peter De Wilde
Grasmarkt 61 - 1000 Brussel

Contact

TOERISMEVLAANDEREN
Grasmarkt 61 - 1000 Brussels
communicatie@toerismevlaanderen.be
www.toerismevlaanderen.be

Copyright beeldmateriaal

Toerisme Vlaanderen / VISITFLANDERS, Lam Gods: Lukasweb / Visit Antwerpen /
Venus Frigida: Lukasweb / Luc Bohez

Wettelijk depot

D/2016/5635/32/1

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

TOERISMEVLAANDEREN